A detail from Michelangelo's 'The Creation of Adam' fresco. The image shows two hands reaching towards each other, with a small gap between the index finger of the hand on the right and the hand on the left. The background is a dramatic, cloudy sky with warm, golden light.

Παναγιώτης Λιβιεράτος

Γιατί Γνωστικισμός...

Παναγιώτης Λιβιεράτος

«Γιατί Γνωστικισμός...»

Μία επιτομή της Φιλοσοφίας του Γνωστικού κινήματος με ιστορικά και πληροφοριακά στοιχεία.

ISBN: 978-618-5785-17-8

Συγγραφέας, Εκδότης: Παναγιώτης Λιβιεράτος (c) 2026

e-mail: plivieratos@live.com

Εξώφυλλο: Παναγιώτης Λιβιεράτος (c) 2026

Χαλάνδρι 2026

Σύμφωνα με το νόμο 2121/1993, απαγορεύεται η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η αναδημοσίευση και η εν γένει εκμετάλλευση μέρους ή συνόλου του έργου με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς άδεια του Εκδότη.

Το παρόν δεν πωλείται.

Διατίθεται δωρεάν www.gnostic.com.gr

Παναγιώτης Λιβιεράτος

Ο ΓΝΩΣΤΙΚΙΣΜΟΣ (Η Εκκλησία των Μυημένων)

«Τώρα ήλθε η ώρα για μία εστιασμένη προσπάθεια, καθώς είναι προσβάσιμη όλη η βιβλιοθήκη του Nag Hammadi, προκειμένου να ξαναγραφεί η ιστορία του Γνωστικισμού, να κατανοηθεί τί πραγματικά υπήρξε και, φυσικά, να τεθούν νέα ερωτήματα. Σπανίως μία γενιά είχε μία τέτοια ευκαιρία»

«The Nag Hammadi Library». James M. Robinson¹

Από τα ευρήματα στο Nag Hammadi της Αιγύπτου, το 1945

Η αρχέγονη Γνώση², η Γνώση του Σύμπαντος, του Θεού και του Ανθρώπου, με το πέρασμα των αιώνων αλλοιώθηκε, εκφυλί-

---

¹ Αμερικανός λόγιος, Ομότιμος Καθηγητής Θρησκευτικών στο Claremont Graduate University, Claremont, Καλιφόρνια, με ειδίκευση στις Μελέτες της Καινής Διαθήκης και στις Σπουδές Nag Hammadi.

² Γνώση με «Γ» κεφαλαίο νοείται η Γνώση του Θεού, του Ανθρώπου και του Σύμπαντος και όχι η όποια απαραίτητη κατά τα άλλα εκγυμναστική και πληροφοροιακή.

σθηκε και αντικαταστάθηκε από επινοημένες Διδασκαλίες οι οποίες εξυπηρετούσαν πάντοτε την εκάστοτε εξουσία πολιτική, θρησκευτική ή κοινωνική.

Αυτή η αρχέγονη Γνώση έμεινε σε λίγους επιλεγμένους, στους Μεγάλους Μύστες στους φύλακες της Παράδοσης.

Ο Προπάτωρ Θεός εκπόρευσε όντα κατ'εικόνα και ομοίωση, αλλά η «Πτώση» (την οποία θα περιγράψουμε πιο κάτω) έφερε και την πνευματική τους έκπτωση με αποτέλεσμα ο άνθρωπος να αγωνίζεται κατά κύριο για τις υλικές και εγωιστικές του ανάγκες. Η εντός του όμως θεία σπίθα πάντοτε ανέμενε την αφύπνισή του.

Ο Γνωστικισμός είναι ένα πνευματικό κίνημα προχριστιανικής καταγωγής που αναβιώνει ουσιαστικά τον αρχέγονο Χριστιανισμό όπως εξασκείτο στις απαρχές του. Βασίζεται στην αποδοχή της Βασιλείας που φέρει ο Αποκαταστάτης Ιησούς Χριστός.

Ο Ιησούς Χριστός ουσιαστικά αναβίωσε αυτή την αρχέγονη Γνώση, η οποία είχε συσκοτισθεί και είχε χάσει την επαφή της με την αρχέγονη Παράδοση.

Οφείλει την ονομασία του στον όρο «Γνώση» όχι όμως την εγκυκλοπαιδική, όχι την μετάδοση πληροφοριών αλλά την υπερβατική. Η «Γνώση» είναι περισσότερο μία μέθοδος για την αντιμετώπιση της ζωής παρά μία Θρησκεία.

Η ανθρώπινη εκπόρευση ως εκπόρευση κατ'εικόνα και ομοίωση του Προπάτορα έχει χάσει την επαφή με την πηγή της και ζητά να επιτύχει αυτό που οι Τέκτονες ονομάζουν «λείανση του ακατέργαστου λίθου», ή να βρεί αυτό που οι Μαρτινιστές ονομάζουν «κλειδί της φυλακής μας», ή να επιτύχει αυτό που επεδίωκαν οι Ροδόσταυροι δηλαδή «να ανθίσει το ρόδο στο κέντρο του σταυρού» ή να «βρει την Φιλοσοφική λίθο» των Αλχημιστών. Τότε, η Θεϊκή μας υπόσταση θα ξαναβρεί τη θέση που κατείχε, και ο άνθρωπος θα αποκατασταθεί στις πρωταρχικές του αξίες και ισχύεις.

Η ΠΤΩΣΗ και Η ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

Ο αληθινός και αγαθός Θεός (*Προπάτωρ*) εκπόρευσε³ θεϊκούς απογόνους (οι οποίοι αποκαλούνταν «Αιώνες»), διαδοχικές εκπορεύσεις του στο πλαίσιο μίας μεταφυσικής ιεραρχίας οι οποίες κατά ζεύγη, παρήγαγαν δικούς τους απογόνους. Η ονοματολογία του αναφέρεται στην «Αίωνια Ύπαρξη». Όταν αναγράφεται με “Α” κεφαλαίο (Αιών) νοείται με την έννοια που έχει στον Γνωστικισμό (μερικές φορές και ειδικά στα ξενόγλωσσα κείμενα αναγράφεται Eones). Είναι το όνομα που επιλέχτηκε, για να μεταφέρει την ιδέα του Υπέρτατου Όντος, της αρχικής Πηγής και του τελικού Προορισμού κάθε Δημιουργίας. Είναι το αντίστοιχο των Σεφινώθ της Καμπαλά, των Αριθμών του Πυθαγόρα, των Ιδεών του Πλάτωνα και των Amesha Spenta (τάξη θεϊκών πνευμάτων) της «Αβέστα» (συλλογή ιερών συγγραμμάτων του Ζωροαστρισμού, ο οποίος ασκείται έως σήμερα από τους Παρσί) που συνέγραψαν οι 3 Μάγοι που προσκύνησαν τον Χριστό. Πρόκειται για «Αιωνιότητες» έξω από τον Χώρο και το Χρόνο. Είναι οι Κύκλοι που δημιουργούνται γύρω από κεντρικά σημεία των εξατομικεύσεων του Απολύτου προκειμένου να λάβουν την ανώτερη επιρροή αδιάκοπα και με τον ίδιο τρόπο και να τη μεταδίδουν σύμφωνα με την ίδια αρμονική νόρμα, στους κάτω κόσμους. (Ο Martines de Pasqually μάλιστα ανέφερε σε ομιλία του στους Elus Cohen ότι ο αριθμός είναι συναιώνιος με τη Θεότητα από ο Θεός είναι Αριθμός.....)

Συνεχίζοντας πάνω στην Κοσμογονία γνωρίζουμε ότι μία καταστροφή έλαβε χώρα στη θεϊκή επικράτεια όταν ένας κατώτατος Αιώνας εξέπεσε και αποχωρίστηκε από τους υπολοίπους, ενώ ταυτόχρονα απέκτησε έναν δικό του θεϊκό απόγονο. Αυτός ο απόγονος, όντας γεννημένος έξω από τη θεϊκή επικράτεια, ήταν πλανημένος, κακός ή ο «δημιουργός» ή ο Ιαλδαβαώθ ή Jaldabaōth.

---

³ Ο όρος «εκπόρευσε» θεωρείται δοκιμότερος του «δημιούργησε», αφού ο τελευταίος αφορά πράγματα έξω και διαφορετικά από τον δημιουργό τους.

Το όνομά του σημαίνει Υιός του Χάους (yalda bahut)⁴, και σε συνεργασία με τους δικούς του θεϊκούς απογόνους (οι οποίοι τότε ήρθαν σε ύπαρξη), τους ονομαζόμενους «Άρχοντες», “ευθύνεται” για τον υλικό κόσμο, το κατώτατο στην ιεραρχία μεταφυσικό επίπεδο, ως τόπο φυλάκισης για την έκπτωτη Σοφία. **Το υλικό σύμπαν ήταν αποτέλεσμα της παράβασης που προαναφέραμε.** Αυτόν τον υλικό κόσμο τον έφτιαξε ο αληθινός και αγαθός Θεός (Προπάτωρ) προκειμένου να συγκρατήσει την «πτώση» αυτή που ξεκίνησε με τον Jaldabaōth. Σ’ έναν κόσμο επομένως που ακόμη και ο «δημιουργός» δεν είναι παρά ο άρχων του Κακού, μόνο η **Γνώση** μπορεί να οδηγήσει το πνεύμα στην κατάσταση της πρωταρχικής του αγνότητας!

Τα ανθρώπινα σώματα, αν και περιέχουν το κακό στην ύλη τους, περιέχουν επίσης και έναν θείο σπινθήρα ή πνεύμα που προέρχεται από την Πηγή, τη θεϊκή πηγή εκπόρευσης όλων των πραγμάτων. Η Υπερβατική Γνώση είναι εκείνη που βοηθά τον θείο σπινθήρα να επιστρέψει στην πηγή από την οποία προήλθε.

Στο υλικό σύμπαν που ο Προπάτωρ έφτιαξε, εξ’ αιτίας της έκπτωσης του Ιαλδαβαώθ, τοποθέτησε τον πρώτο άνθρωπο, τον Αδάμ Κάδμον (ή Θεϊκό Αδάμ) προκειμένου να επιστατεί τους παραβάτες και να συνεχίσει το Θείο σχέδιο. **Όμως και αυτός παρασύρθηκε και εγκλείστηκε στον υλικό φορέα που γνωρίζουμε (υλικός Αδάμ).**

Ο αληθινός και αγαθός Θεός (Προπάτωρ) έστειλε πολύ αργότερα του Μονογενή Του Υιό προκειμένου διά της θυσίας Του να δώσει στον υλικό άνθρωπο τη δυνατότητα να αφυπνίσει την πάντοτε παραμένουσα εντός του θεία σπίθα και να επιστρέψει στην πρότερη πνευματική του κατάσταση. Η θυσία του θα ήταν να ξε-

---

⁴ Αναφέρεται σε αυτό που ονομάζεται στις Λατινογενείς γλώσσες *Demiourgo* και αφορά τον Ιαλδαβαώθ, επικεφαλής των Αρχόντων, κυβερνητών του φυσικού κόσμου. Στον Γνωστικισμό ο Θεός αποκαλείται «Προπάτωρ», ενώ με τη λέξη δημιουργός εννοούμε τον κυβερνήτη του φυσικού κόσμου της πτώσης.

κινήσει από τη θέση του υλικού Αδάμ (γεννήθηκε ως άνθρωπος) αλλά να φωτισθεί ως Χριστός (κεχρισμένος διά του Αγίου Πνεύματος), να θανατωθεί αλλά να Αναστηθεί.

Για τον Γνωστικισμό το κακό δεν θεωρείται ως υπάρχον εν αρχή, αλλά ως το αποτέλεσμα της υποβάθμισης του καλού ή της πτώσεώς του μέσα στον κόσμο.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Ο Γνωστικισμός εμφανίστηκε κατά τη διάρκεια μίας ιστορικής περιόδου που γνώρισε άνθιση ο Ερμητισμός, ο Μιθραϊσμός, ο Νεοπλατωνισμός κλπ. Από τα Αρχαία Μυστήρια και τις πολυάριθμες και πολύμορφες οργανώσεις στο πέρασμα του χρόνου, έφτασαν κάποια στιγμή σε εκείνη τη μυστηριώδη Οργάνωση των Ροδοσταύρων, ή Θεμελιωδών Αγνώστων όπως τους ονομάζει ο V.Soro. Από τον Πνευματικό Διαφωτισμό⁵ οικοδομήθηκε το Μυητικό σύστημα το οποίο στον ονομαζόμενο Δυτικό κόσμο λειτούργησε και λειτουργεί με τους δύο βασικούς του κλάδους: Τον Παραδοσιακό Τεκτονισμό και το Μαρτινισμό.

Αυτό το Μυητικό σύστημα, έχοντας ως μοναδικό του σκοπό την πνευματική αφύπνιση του ανθρώπου ουσιαστικά αναβίωνε

---

⁵ Καμία σχέση με τον απαραίτητο κατά τα άλλα υλικό διαφωτισμό και την έκρηξη των επιστημών και του ορθολογισμού.

και επανασυνέστηνε με τις δομές του και τους μνημένους του το Γνωστικό κίνημα με τις παρακαταθήκες του. Ο Γνωστικισμός είναι ουσιαστικά (αν και χωρίς ιδιαίτερη οργανωτική δομή αρχικά) η πηγή όλων των μνητικών Παραδόσεων του πλανήτη.

Όπως θα δούμε πιο κάτω η παρακαταθήκη της αρχέγονης Γνώσης δεν μπορούσε παρά να συναντήσει κάποια στιγμή τη διδασκαλία και την αποστολή του Μεγάλου Μνημένου της Γαλιλαίας. Έτσι έχουμε την εμφάνιση του Γνωστικού κινήματος ή Εκκλησίας των Μνημένων ή του Ερμητικού Χριστιανισμού ή Χριστιανικού Ερμητισμού.

Διατηρώντας ωστόσο την ονομασία της ως Εκκλησία, πιστεύει σε αυτόν τον όρο, τον εκφυλισμένο εξαιτίας της κακής του χρήσης κατά τη διάρκεια των αιώνων, αλλά όμως τον επωμίζεται με την έννοια ακριβώς της Συνέλευσης, έτσι όπως ήταν στην Αρχαιότητα, δηλαδή ως συνάθροιση ανδρών και γυναικών εμψυχωμένων από το ίδιο πνευματικό ιδανικό, και που συνευρίσκονται μαζί για μία κοινή προσευχή.

Είναι **Ροδοσταυρική** καθόσον κατέχει και μεταδίδει ένα σύνολο διδασκαλιών οι οποίες ανανεώνουν στην πλέον καθαρή τους έκδοση τον αυθεντικό εσωτερισμό.

Είναι **Γνωστική** διότι συνέρχεται στο όνομα εκείνων των πρωτογενών Χριστιανικών κοινοτήτων, όπου ο Χριστιανισμός ήταν «αληθώς ζωντανός» καθόσον είναι απελευθερωμένος από κάθε βολικό σχήμα, ενώνοντας την μυστική Χριστιανική εμπειρία με τη Παραδοσιακή γνώση και την ατομική ανεξαρτησία σκέψης.

Το Εγρηγορός της Ροδοσταυρικής Γνωστικής Εκκλησίας είναι η ένωση των ανθρώπινων και υπερανθρώπινων οντοτήτων, οι οποίες αποτελούν μαζί μία ιεραρχική ενότητα, κινούμενη εξ' αιτίας μίας ιδέας και δύναμης.

Οι γήινες οντότητες είναι τα ενεργά μέλη της Εκκλησίας της ίδιας, ενώ οι ουράνιες οντότητες δημιουργούν το Υψηλό Κανάλι των Κοσμικών Διδασκάλων.

Η Ιεραρχία αποτελείται από αυτό το Υψηλό Αόρατο Κανάλι και από τους ορατούς Αρχηγούς των διαφορετικών Προσευχητικών Αλύσων και τοπικών Κοινοτήτων καθώς και των συνεργατών τους. Ο καθένας στη θέση του έχει μία συγκεκριμένη ιδιαίτερη εργασία, σύμφωνα με τους όρους αυτής της θέσης και της εργασίας που νομίμως του έχει υποδειχθεί, εν ονόματι της Υψηλής αόρατης Ιεραρχίας και σύμφωνα με τους θεσμοθετημένους κανόνες από την ορατή οργάνωση.

Η ιδέα/δύναμη είναι μυστική Ροδοσταυρική και Γνωστική, γιαυτό κάθε μέλος ζει και θέτει την ύπαρξη σε αυτό το πλαίσιο.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΓΝΩΣΤΙΚΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

*«Καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλή-
θειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθε-
ρώσει ὑμᾶς»
Κατὰ Ἰωάννη 8,32*

Το 1890 ο Τέκτων και Μαρτινιστής Jules-Benoît Stanislas Doinel du Val-Michel⁶, μετά από όραμά του έλαβε την εντολή από τον «Αίώνα» Ιησού να ιδρύσει την «Συμπαντική Γνωστική Εκκλησία». Μετά και την κατά τον ίδιο χειροτονία του από Αυτόν, ως Επισκόπου του Montségur (Γαλλία)⁷, την εγκατέστησε. Αργότερα, ήρθε σε επαφή με τα πνεύματα των τελευταίων σφαιγιασθέντων Επισκόπων των Βογομήλων, οπότε και άρχισε να καθοδηγείται από οράματα και μυστικές φωνές!

---

⁶ Jules-Benoît Stanislas Doinel du Val-Michel (1842-1903). Θεωρείται θεμελιωτής του σύγχρονου Γνωστικισμού. Πατριάρχης της Γνωστικής Εκκλησίας με το όνομα «Ταυ Valentin II», και μετέπειτα «Valentinius». Εντυπωσιάσθηκε από τα έγγραφα της εποχής των «Καθαρών», οι οποίοι είχαν επηρεασθεί από τους Βογομήλους, τους Παυλικανούς και τους Μανιχαίους.

⁷ Στις 16/3/1244 η Καθολική Εκκλησία οργάνωσε και πραγματοποίησε σφαγή των «Καθαρών» (πρώτοι Γνωστικοί). Στις 16/10/2016, η επίσημη Καθολική Εκκλησία, κατά τη διάρκεια λειτουργίας ζήτησε συγγνώμη για τη σφαγή των «Καθαρών»⁷ στις 16/3/1244 στο κάστρο του Montségur. Η λειτουργία τελέσθηκε στο ίδιο κάστρο που είχε λάβει χώρα η σφαγή 772 χρόνια νωρίτερα. Το Κάστρο του Μονσεγκύρ, κατασκευασμένο το 1206, ήταν ένα από τα αποκαλούμενα «κάστρα των Καθαρών» και πιθανόν το πλέον γνωστό από αυτά. Βρίσκεται στο ύψωμα που δεσπόζει στο χωριό Μονσεγκύρ στο νομό της Αριέζ στην περιοχή των Μέσων Πυρηναίων της νοτιοδυτικής Γαλλίας κοντά στα σύνορα με την Ισπανία.

Η Επισκοπική καθιέρωσή του δεν είναι έγκυρη για την Καθολική Εκκλησία ούτε για άλλες Χριστιανικές Εκκλησίες. Η καθιέρωση αυτή πραγματοποιήθηκε, όπως προείπαμε, (σύμφωνα με τον ίδιο τον Jules Doinel) απευθείας από τον «Αιώνα» Ιησού και ακολούθως κατά τη διάρκεια μίας πνευματιστικής συνεδρίας η οποία αμφισβητείται, όπως θα αμφισβητηθούν και αργότερα, από πλευράς Αποστολικής εγκυρότητας, οι καθιερώσεις άλλων Γνωστικών Επισκόπων που προήλθαν από αυτόν.

Ο Jules-Benoît Stanislas Doinel du Val-Michel (ή απλά Jules Doinel) χειροτόνησε Επίσκοπο τον Fabre des Essarts (Tau Sinesius). Μετά το θάνατο του Fabre des Essarts το 1917 η «Συμπαντική Γνωστική Εκκλησία» διαιρέθηκε σε δύο τμήματα, το ένα κάτω από τον Chamuel (*Tau Bardesane*) και το άλλο κάτω από τον Jean Bricaud (*Tau Jean II*)⁸. Από αυτό το δεύτερο τμήμα του Jean Bricaud αναπτύχθηκε η Γνωστική Αποστολική Εκκλησία, κάτοχος της κανονικής πλέον Αποστολικής διαδοχής, αφού ο Jean Bricaud (*Tau Jean II*) είχε ήδη χειροτονηθεί το 1912 από τον Επί-

---

⁸ *Jean* (ή *Joanny*) *Baptiste Bricaud*. (1881-1934). Γάλλος μελετητής του εσωτερισμού. Γεννήθηκε στις 11/2/1881, και προορισμένος από την οικογένειά του να γίνει ιερέας, μπήκε στα σεμινάρια του *Meximieux*. Εξαιτίας του ζήλου και της εξυπνάδας του διακρίθηκε για την εμφάνιση των σπουδών του και τη μόρφωσή του. Η Εκκλησία της Ρώμης όμως δεν συμφωνούσε με την προσωπικότητά του και έτσι εγκατέλειψε τα πάντα το 1897. Μετά από μία σύντομη δραστηριότητα στο πολιτικο-μορφωτικό πεδίο συμμετείχε στο κίνημα αφύπνισης του Γνωστικισμού, υπερέχοντας σε έργα και βάθος σκέψης. Το 1912 ο *Monsignor* (Αρχιερέας) *Giraud*, Επίσκοπος της Γκαλικανικής Εκκλησίας, τον ορίζει Ιερέα μεταδίδοντάς του την Αποστολική διαδοχή, αργότερα δε καθιερώθηκε Επίσκοπος. Με αυτόν τον τρόπο αποδόθηκε στο Γνωστικό ρεύμα η διαδοχή που της έλειπε. Πέθανε στις 21 Φεβρουαρίου 1934. Εξ αιτίας της συνεισφοράς και συμβολής του στον Γνωστικισμό, τα βέλη των συκοφαντών και διαβολέων της Γνωστικής Εκκλησίας σχετικά με την Αποστολική κανονικότητά της, κατευθύνθηκαν επάνω του. Η Γνωστική Εκκλησία δύναται, χάρις στον *Jean Bricaud*, να βεβαιώσει σήμερα ότι κατέχει τη μακρινή διαδοχή της Εκκλησίας της Αντιοχείας.

σκοπο Louis-Marie-François Giraud ενώ αργότερα καθιερώθηκε Επίσκοπος. **Με αυτόν τον τρόπο αποδόθηκε στο Γνωστικό ρεύμα η Αποστολική διαδοχή που ήταν υπό αμφισβήτηση.**

Ο Jean Bricaud (*Tau Jean II*) καθιέρωσε τον Victor Blanchard (*Tau Targelius*). Αυτός με τη σειρά του καθιέρωσε τον C.A.Hovarth. Ακολούθησαν οι Delarue το 1944, E.Gest... το 1945, R.Men... (*Tau Eone II*), ο οποίος με τη σειρά του καθιέρωσε τον Robert Ambelain (*Tau Jean III*) στις 10-6-1946, κάτω από την διαδοχή του οποίου ακολούθησαν πολυάριθμοι σύγχρονοι Γνωστικοί Επίσκοποι.

Όσο παράξενη κι αν ακούγεται η «μυστική», «εσωτεριστική» αυτή συνέχεια διαδοχής του Jules Doinel, ένα πράγμα παραμένει βέβαιο: Αφιερώθηκε στην παρουσίαση των διδασκαλιών του Σίμωνα, οι οποίες του υπαγορεύονται από τις «φωνές» και τις οποίες καταγράφει και οι οποίες επιβεβαιώθηκαν πολλά χρόνια αργότερα, ανακαλυφθείσες στο Nag Hammadi! Στην εποχή του Jules Doinel, όμως, δεν υπήρχαν γραπτά κείμενα με την δοξασία του Σίμωνα. Τέτοιες γραπτές διδασκαλίες προέχονται μόνον από τον Κώδικα II του Nag Hammadi, ο οποίος ανακαλύφθηκε πολλά χρόνια μετά το θάνατό του και συμπίπτουν με τις διδασκαλίες του!

Jules-Benoît Stanislas Doinel du Val-Michel (1842-1903)
Tau VALENTIN II

Οι Γνωστικές διδασκαλίες του J.Doinel γοήτευσαν κυρίως τους εσωτεριστές της εποχής του, οι δε πρώτοι οπαδοί του προέρχονται

από τους κύκλους των θεοσόφων, των Μαρτινιστών, των Τεκτόνων, των πνευματιστών κλπ. οι οποίοι, όντας απογοητευμένοι από τον εξωτερισμό της επίσημης Εκκλησίας που είχε πλέον ταυτισθεί με το κατεστημένο, αναζητούσαν μία πιο εσωτερική έκφραση του Χριστιανισμού. Αναζητούσαν τον πραγματικό Χριστιανισμό.

Οι οπαδοί του J.Doinel ομολογούν «την διαδικασία εκπορεύσεως και τη Λύτρωση μέσω της Γνώσεως», δηλώνουν δε: «Είμαι Βαλεντινιανός Γνωστικός, έχω το Πλήρωμα⁹ ως Πατέρα, τον Χριστό ως Λυτρωτή, το Σίμωνα και τον Βαλεντίνο ως Διδασκάλους, την Ελένη και τη Σοφία ως στηρίγματα, προσδοκώ δε την έλευση της Κυρίας μας, του Αγίου Πνεύματος¹⁰, του Αιώνιου Θηλυκού», όπως αναφέρεται στη Γνωστική Κατήχηση.

Ιδιαιτερότητες της Εκκλησίας του Jules Doinel είναι η χειροτονία γυναικών, το Βάπτισμα διά του Πυρός και του Αέρος ή Consolamentum, που είναι απαραίτητο για τη σωτηρία της ψυχής, η εξειδίκευση στους εξορκισμούς¹¹ και στις πνευματοθεραπείες, και ο χωρισμός των οπαδών σε «πιστούς» και «τέλειους». Μόνον οι «τέλειοι» μπορούν να λάβουν το Consolamentum.

Ο Γνωστικισμός χρησιμοποιεί το Consolamentum, τον τεμαχισμό του άρτου και το Μυστήριο των 7 ήχων και των σαρανταεννέα Ισχύων (*Appareillement*) ή Μυστήριο του Μεγάλου Ονό-

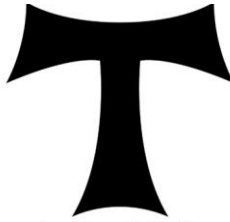
---

⁹ Το Πλήρωμα, (σύμφωνα με τον Διδάσκαλο του Γνωστικισμού Βαλεντίνο) αποτελείται από τον Πρώτο Πατέρα και τους 30 Αιώνες που απορρέουν από Αυτόν. Αντικείμενο των Γνωστικών είναι να εδραιώσουν μία σχέση με αυτό το πεδίο συνείδησης, με το Πλήρωμα που είναι πρώτη και τελική πηγή κάθε ισχύος.

¹⁰ Το Άγιο Πνεύμα είναι θηλυκή ενέργεια γιαυτό σε πολλά Τυπικά αναφέρεται «Κυρία μας Άγιο Πνεύμα»

¹¹ Στην **R+C Εκκλησία Αρχαίου και Γνωστικού Τύπου** ως εξορκισμοί νοούνται οι εξορκισμοί χώρων ή αντικειμένων προ της καθαγιάσής τους. Ο εξορκισμός προσώπων γίνεται πάρα πολύ σπάνια και μόνον υπό αυστηρές προϋποθέσεις, με την παρουσία ιατρού και με την άδεια του Πριμάτου.

ματος. Πρόκειται για την αποκατάσταση του δόγματος των Αλβιγηνών.

Αρχαίος Ρωμαϊκός Σταυρός
χρησιμοποιούμενος σήμερα στον Γνωστικισμό

Τόσο ο Jules Doine1 όσο και οι άμεσοι διάδοχοί του άφησαν τεράστιο έργο, που γνώρισε αλλεπάλληλες εκδόσεις στη Γαλλική κυρίως γλώσσα. Στην Ελλάδα είναι κυρίως το έργο του Sedir¹², βοηθού του J.Doine1 και χωροεπισκόπου, οι Διδασκαλίες του J.Doine1 και άλλα. Κυκλοφορούν επίσης τα Γνωστικά Ευαγγέλια, το Πίστις-Σοφία και τα Απόκρυφα Κείμενα της Καινής Διαθήκης. Επίσης αρκετά ιστορικά περί Γνωστικισμού.

Αν και ο Jules Doine1 περιορίσθηκε στον «Γνωστικό» χαρακτήρα της Εκκλησίας του, οι διάδοχοί του, κυρίως από την δεκαετία του 1960, ενδιαφέρθηκαν και για τον «Αποστολικό» χαρακτήρα της, φροντίζοντας να ενταχθούν στην Αποστολική Διαδοχή μέσω διαφόρων Εκκλησιών. Επισημαίνουμε ότι η Αποστολική διαδοχή αναφέρεται στη Θεία χάρη που περνά από γενιά σε γενιά Επισκόπων, μέσω της τελετουργικής πράξης της επιβολής των

---

¹²Sedir. Κανονικό όνομα: Yvon le Loup. Γεννήθηκε στις 2/1/1871 στο Dinan και πέθανε στις 3/2/1926 στο Παρίσι. Στα 1909 εγκατέλειψε όλες τις άλλες δραστηριότητές του και αφοσιώθηκε στον καθαρό Χριστιανικό Μυστικισμό. Υπήρξε στενός συνεργάτης του Stanislas de Guaita και του Ger. Encausse (Parus). Χρημάτισε μέλος του πρώτου Υπάτου Συμβουλίου του Μαρτινιστικού Τάγματος στο Παρίσι και ήταν μόνιμος συνεργάτης του στο περιοδικό "Initiation" από ηλικία 21 ετών. Συμμετείχε στο Καμπαλιστικό Τάγμα του Ρόδου και Σταυρού του Stanislas de Guaita. Εγγραψε πολυάριθμα άρθρα. Το συγγραφικό του έργο είναι σημαντικότερο και ιδιαίτερα, τα περί Ροδοσταυρισμού συγγράμματα. Το μυστικό του αλλά και το λογοτεχνικό του όνομα, ήταν "Paul Sedir". Το όνομα Sedir είναι αναγραμματισμός της λέξης *desir*=επιθυμία.

χειριών, όπως μας την παρέδωσαν οι Απόστολοι. Χωρίς αυτή τη Θεία χάρη, ο Γνωστικισμός θα ήταν απλώς μία ανθρώπινη οργάνωση με καλές προθέσεις και ωραία λόγια¹³.

Σήμερα, όπως επισημαίνει το Ινστιτούτο Μελέτης Νέων Θρησκειών, που ελέγχεται από το Βατικανό, η Αποστολική Διαδοχή της Γνωστικής Εκκλησίας θεωρείται αδιαμφισβήτητη. Σήμερα βλέπουμε μία σταδιακή επανένωση των σοβαρότερων Γνωστικών Εκκλησιών, πράγμα που είναι θετικό.

Πρώτοι Γνωστικοί στη σύγχρονη εποχή ήσαν οι Καθαροί. Καθαροί ή Αλβιγνοί ήταν το όνομα που δόθηκε σε μια θρησκευτική σέκτα με Χριστιανικές ρίζες, η οποία βασίσθηκε σε στοιχεία Γνωστικισμού. Εμφανίστηκαν αρχικά κοντά στην Τουλούζ και ειικάζεται ότι ήταν φυσική συνέχεια των Παυλικιανών της θε σε επαφή με τα πνεύματα Αρμενίας και των Βογόμιλων της Βουλγαρίας, όπως επίσης φαίνεται ότι επηρεάστηκαν και από το Μανιχαϊσμό¹⁴.

Η ΓΝΩΣΗ

Η Γνώση είναι αποκάλυψη, δεν διδάσκεται από άνθρωπο σε άνθρωπο και η αποδοχή της προϋποθέτει το μετασχηματισμό του αποδέκτη σε πνευματικό όν. Είναι υπερβατική φώτιση.

---

¹³ Η ίδια διαδικασία ως «Μητική διαδοχή» υφίσταται σε ελάχιστα (δυστυχώς) Μητικά Τάγματα που διατηρούν την αυθεντικότητά τους. Αυτή η Μητική διαδοχή ανάγεται στην πρωταρχική δημιουργία του Μητικού Τάγματος. Εάν αυτή η «Μητική διαδοχή» δεν υπάρχει, τότε χάνεται η επαφή με το Εγγηγορός του συγκεκριμένου Τάγματος.

¹⁴ Το Τυπικό βάπτισης (Consolamentum) της **R+C Εκκλησίας Αρχαίου και Γνωστικού Τύπου (ERAG)** προέρχεται από τους Καθαρούς. Η δε Λειτουργία προέρχεται από το Τυπικό *Fractio Panis* των Καθαρών που σημαίνει «Τεμαχισμός του Άρτου». Αναφέρεται σε πίνακα όπου απεικονίζονται 7 πρόσωπα που τρώνε ψωμί και βρίσκεται στην κατακόμβη της Πρίσιλα στην *Via Salaria* της Ρώμης.

Δυστυχώς το ζωτικής σημασίας κήρυγμα του Ιησού σχετικά με την εσωτερική κατοικία του Θεού μέσα σε κάθε άνθρωπο δεν βρήκε το δρόμο του στον Χριστιανισμό που επεκράτησε.

Αυτή η διδασκαλία της εσωτερικής κατοικίας του Θεού μέσα σε κάθε άνθρωπο είναι και η βάση της Γνωστικής θεωρίας.

Η Χριστιανική Διδασκαλία μπορούμε να πούμε ότι χωρίζεται σε δύο μέρη:

1. Το μέρος που απευθυνόταν στο πλήθος των πιστών και που αφορά γενικώς την αγάπη, την αλληλεγγύη και τον ορθό τρόπο ζωής. Το μέρος αυτό το βρίσκουμε στα κείμενα της Εκκλησίας (*Ευαγγέλια και Επιστολές των Αποστόλων*).

2. Το Υπερβατικό και Εσωτερικό μέρος που απευθυνόταν σε λίγους και εκλεκτούς¹⁵, όπως τον αγαπημένο Του μαθητή Ιωάννη. Αυτό το μέρος το βρίσκουμε στα κείμενα του Βασιλείδη, του Βαλεντίνου¹⁶ αλλά και άλλων, στα απόκρυφα Ευαγγέλια και στα κείμενα που βρέθηκαν στο Nag Hammadi (*αρχαίο Χηνοβόσκιο της Αιγύπτου*) το 1945.¹⁷ Τα κείμενα αυτά χρονολογούνται περί το 350-400 μ.Χ. που ήταν περίοδος διώξεων των Γνωστικών.

Ο Γνωστικισμός, αν και Εκκλησία¹⁸, μεταδίδει τη Γνώση, όπως όλοι οι Μυητικοί Οργανισμοί, μέσω αλληγοριών, μύθων και συμβόλων, διότι η υπερβατική γνώση **δεν μεταδίδεται με τη λογική.**

---

¹⁵ Κατά Ματθαίον 7,6: «Μὴ δώτε τὸ ἅγιον τοῖς κισὶ μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.»

¹⁶ Ο Βαλεντίνος (ἢ Ουαλεντίνος) ἦταν Αἰγύπτιος γνωστικός τοῦ 2ου μ.Χ. αἰώνα καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς κορυφαίους εκπροσώπους τοῦ Χριστιανίζοντος Γνωστικισμοῦ, ἰδρυτῆς τοῦ συστήματος τοῦ Βαλεντινιανισμοῦ. Καμμία σχέση με τὸν Αλχημιστὴ τοῦ 15^{ου} αἰώνα Βασίλειο Βαλεντίνο.

¹⁷ Εἶχε προηγηθεῖ τὸ 1929 ἡ ἀνακάλυψη μίας ἀλλῆς βιβλιοθήκης σε σφηνοειδή μορφή στο Ρας Σάμρα τῆς Συρίας. Παράλληλα τὸ 1947 ἐγίνε ἡ ἀνακάλυψη τῶν κειμένων τῆς Νεκρᾶς Θάλασσας στο Κουμράν με χειρόγραφα, τὰ ὁποῖα στο σύνολο τοὺς, ἀποτελοῦν τμήμα τῆς βιβλιοθήκης τῆς εβραϊκῆς θρησκευτικῆς κοινότητας τῶν Εσσαίων.

¹⁸ Με τὴν ἀρχαιοελληνικὴ ἔννοια τοῦ ὀρου, ὡς συνέλευση με κοινούς στόχους.

Δεν είναι εγκυκλοπαιδική πληροφορία. Ο Ιησούς δίδαξε με αλληγορίες και παραβολές. Η μετάλλαξη του επίσημου Χριστιανισμού, όπου η πρακτική αντικαταστάθηκε από την ορθή διατύπωση, και όπου ο διαφωνών καθίσταται αιρετικός οδήγησε στον χαρακτηρισμό του Γνωστικισμού ως αίρεση. Όμως όταν έλαβε (με τον *Jean Bricaud*) Αποστολική διαδοχή, η διαδοχή αυτή του αναγνωρίστηκε¹⁹.

Ο Γνωστικισμός είναι η «θρησκεία» που η Γνώση προηγείται της Πίστης! Είναι μία μυστικιστική τάση παρούσα σε όλες τις Θρησκείες με διάφορες μορφές. Δυστυχώς τα περισσότερα που γνωρίζουμε για τον Γνωστικισμό είναι από τους εχθρούς του, τους πρώτους διαμορφωτές του επίσημου "ορθόδοξου" χριστιανικού δόγματος της εποχής όπως ο Κλήμης (παρόλο που έγραψε ο ίδιος βιβλίο κατά των Γνωστικών, μοιάζει να έχει επηρεαστεί από αυτούς, ιδιαίτερα στη θεωρία του για έναν θεϊκό Λόγο που καθοδηγεί τον πνευματικό άνθρωπο, μέσα από διαδοχικές φωτίσεις, στην τελείωση, μια διαδικασία που δεν τελειώνει με τον θάνατο), ο Ωριγένης, ο Ειρηναίος και ο Ιππόλυτος με το «Φιλοσοφούμενα» ή «Ελεγχος κατά πασών των Αιρέσεων» του 222 μ.Χ.

Τί το διαφορετικό;

Ποιο ήταν το διαφορετικό που πρέσβευε ο Γνωστικισμός έναντι των δεδομένων της επικρατούσης Εκκλησίας; 1) Η επιδίωξη της αποκάλυψης της Αλήθειας από τον ζηλωτή, αποκάλυψη που

---

¹⁹ Στις 6-5-1900 ο Επίσκοπος *Joseph-René Villate* καθιέρωσε Επίσκοπο τον Αββά *Raolo Miraglia*, Ρωμαιοκαθολικό Ιερέα. Αυτός με τη σειρά του καθιέρωσε στις 4-12-1904 τον Αββά *Giuliano Houssay* (*Abbé Julio*) Ρωμαιοκαθολικό Ιερέα του Αγίου Ιακώβου στο Παρίσι. Ο *Giuliano Houssay* ή αλλιώς "*Abbé Julio*" (του οποίου η αποστολική διαδοχή ανάγεται στον *Joseph-René Villate* (1854-1929) καθιέρωσε στις 21-6-1911 στη Γενεύη (*Aire*) τον Γκαλικανικό Ιερέα *Louis-Marie-François Giraud*, ο οποίος με τη σειρά του καθιέρωσε στις 21-7-1913 τον *Jean Bricaud* ως *Tau Jean III*, τον οποίο είχε ήδη κάνει Διάκονο και Ιερέα στις 25-7-1912. Με την ένταξή του *Jean Bricaud* στο Γνωστικό κίνημα, αυτό απέκτησε Εκκλησιαστική Αποστολική διαδοχή.

επιφέρει τη λύτρωση και οποία γίνεται μέσω της Γνώσης. 2) Η μυσταγωγική και υπερβατική προσέγγιση και μελέτη των ιερών κειμένων, σε αντίθεση με την διανοητική.

Ποιος είναι ο Γνωστικός;

Γνωστικός είναι αυτός που καθημερινά αγωνίζεται για την επικράτηση της Γνώσης η οποία φέρει τη Θεία παρουσία στη γη. Είναι αυτός που αγωνίζεται για να απαλλαγεί από τις συνθήκες της «πτώσης» του ανθρώπου, προκειμένου και ο ίδιος και η ανθρωπότητα να ζήσουν σε συνθήκες Θείας Χάρης. Η Γνωστική Εκκλησία ξεκίνησε συνδυάζοντας θεολογία, κοσμογονία και ανθρωπολογία οι οποίες παρουσιάζονταν στα μέλη της με μυσταγωγική μέθοδο συνδυαζόμενη με τελετουργικές μυσήσεις/χειροτονίες. Αυτό της προσέδωσε χαρακτηριστικά Μυητικού Τάγματος.

Δικαίως καθιερώθηκε να αποκαλείται ως η «**Εκκλησία των Μυημένων**»

Αυτό ήταν που προσέελκυσε όλους σχεδόν τους μεγάλους Εσωτεριστές του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα όπως Gerard Encausse ή Papus (*Tau²⁰ Vincent*), Yvon le Loup ή Sedir (*Tau Paul*), Jean Bricaud (*Tau Jean*), René Jean-Marie-Joseph Guénon (*Tau Palingenius*), Lucien Chamuel (*Tau Bardesane*), Léonce Eugène Joseph Fabre des Essarts²¹ (*Tau Sinesius*), George Bogé de Lagrèze (*Tau Markos*)²², Jean Chamboseau (*Tau Hierax*), Meslin de Champigny (*Tau Harmonius*), Victor Blanchard (*Tau Targelius*), Helena Petronna Blavatsky, αλλά και νεώτερους όπως οι Robert Ambelain,

---

²⁰ *Tau*: Τίτλος Επισκόπου της Γνωστικής Εκκλησίας.

²¹ Η διεύθυνση της Γνωστικής Εκκλησίας έγινε καταρχήν από τον Jules-Benoît Stanislas Doinel du Val-Michel, ακολούθως από τον Fabre des Essarts (*Tau Sinesius*) από το 1848 έως το 1917, και μετά τον θάνατό του, διαιρέθηκε σε δύο τμήματα, το ένα κάτω από τον Chamuel (*Tau Bardesane*) και το άλλο κάτω από τον Jean Bricaud (*Tau Jean II*). (στον οποίοι την διαδοχή λειτουργούμε σήμερα)

²² Έπαιξε σημαντικό ρόλο στην διαδοχή των Ροδοσταύρων της Ανατολής (R+C d'O)

(*Tau Jean III*) Loris Carlesi (*Tau Johannes*)²³, Constant Chevillon (*Tau Harmonius*), Louis-Sophrone Fugairon²⁴ (*Tau Sophronius*), Vincenzo Soro (*Tau Marsilio*), Carl Jung κ.α.

Είναι ο Γνωστικισμός κάποιο ξεχωριστό δόγμα ή κάποια άλλη θρησκεία; Ποιος μπορεί να γίνει Γνωστικός;

Γνωστικός γίνεται αυτός που αναγνωρίζει ως πηγή του Φωτός το Μεγάλο Μυημένο της Γαλιλαίας, Αποκαταστάτη Ιησού Χριστό, ανεξάρτητα από άλλη δογματική πίστη.

Ο Γνωστικός εμπνέεται από τη Σοφία του Θεού. Η Γνώση είναι ο κοινός παρονομαστής κάθε Θρησκείας, και στην Γνώση ασφαλώς ενσωματώνεται και ο Χριστιανισμός ως καθαρή, αναθεωρημένη και φιλτραρισμένη γνώση, μυστική και διδακτική της καθαρής και αυθεντικής ρίζας. Οι φιλοσοφίες των Γνωστικών, αποτέλεσαν διαχρονικά το συνδετικό κρίκο μεταξύ του Ερμητισμού²⁵ που είναι η πηγή της αρχέγονης Γνώσης και των νεοπλατωνιστών, με το κίνημα του Jacob Böhme²⁶ (που εξελίχθηκε ως Μαρτινι-

---

²³ Αρχιεπίσκοπος της R+C Εκκλησίας Αρχαίου και Γνωστικού Τύπου (ERAG) μέχρι το θάνατό του το 2006. Μεγάλος Διδάσκαλος του Μαρτινιστικού Τάγματος των *Elus Cohen* την ίδια περίοδο, επίτιμο μέλος του Κυρίαρχου Μεγάλου Θυσιαστηρίου της Αδριατικής του Τύπου *Misraim-Memphis*

²⁴ Ο *Louis-Sophrone Fugairon* ήταν γιατρός και από τους θεμελιωτές της Γνωστικής Εκκλησίας. Τον Ιούνιο του 1897 εξερεύνησε τη διασταύρωση της επιστήμης, της θρησκείας και του παραφυσικού, διερευνώντας αυτό που ισχυρίστηκε ότι ήταν η αληθινή ιστορία του Ιησού Χριστού. Το κείμενό του δημοσιεύτηκε στο γαλλικό περιοδικό του *Paris* «Initiation».

²⁵ Δικαίως ο Ερμητισμός αποκαλείται προ-Χριστιανικός Γνωστικισμός, αλλά και ο Γνωστικισμός θα μπορούσε να ονομασθεί Χριστιανικός Ερμητισμός.

²⁶ *Jacob Böhme* Ιάκωβος Μπαίμε. Γερμανός υποδηματοποιός, γεννημένος στο *Alteseydenberg*, κοντά στο *Goerlitz* στις 8 Μαρτίου 1575. Πέθανε στις 17 Νοεμβρίου 1624. Το θεο-σοφικό του (ως έργο σοφίας θεού) σύστημα βρήκε συνεχιστές τους *Heinrich Khunrath*, *William Law*, *Giovanni Roth* και *Louis Claude de Saint Martin* ο οποίος μετέφρασε στα Γαλλικά μέρος των έργων του. Ονομάστηκε «Τεύτων Φιλόσοφος». Σύμφωνα με τον Νικολάϊ Αλεξάντροβιτς Μπερντιάεφ (*Никολа́й Алекса́ндрович Бердя́ев*, ο *Jacob Böhme* υπήρξε από τους μεγαλύτερους Γνωστικούς (όχι ιστορικά, αλλά ουσιαστικά).

σμός), της Μαγείας του Μεσαίωνα, του Παραδοσιακού Ελευθεροτεκτονισμού²⁷, του κινήματος των Ροδοσταύρων²⁸, του σύγχρονου Carl Jung και πολλών άλλων.

Η R+C Εκκλησία Αρχαίου και Γνωστικού Τύπου (ERAG) αυτοπροσδιορίζεται ως ένα μυητικό-ιερατικό σώμα που ανατρέχει στο πνεύμα των αρχαίων Γνωστικών και θεωρεί την ουσιαστική διδασκαλία της ως αυτή που σχετίζεται με την προέλευση και την υπερνίκηση του κακού στον κόσμο.

Η ΕΚΡΗΞΗ ΤΟΥ ΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Το 1945, σχεδόν κατά τύχη, όσο και εάν αυτό μπορεί να θεωρηθεί τύχη..., ένας χωρικός ανακάλυψε μία σειρά κειμένων στην περιοχή Nag Hammadi της Αιγύπτου, 80 χιλιόμετρα βορειοδυτικά του Λούξορ. Η κυρίαρχη άποψη που αναδύεται από αυτά τα κείμενα ήταν τόσο ριζοσπαστική στην εποχή της, ώστε δεν μπορούσε να χωρέσει στα τότε πνευματικά – θρησκευτικά ή φιλοσοφικά

---

²⁷ Όλοι οι Τεκτονικοί Οργανισμοί δεν διατήρησαν τον Παραδοσιακό Εσωτερικό τους χαρακτήρα, ως συνέχεια των Αρχαίων Μυστηρίων, εξελισσόμενοι σε Λέσχες. Με τον όρο «Παραδοσιακός» νοείται ο Τεκτονισμός που λειτουργεί ως μέσον ανοικοδόμησης του Εσωτερικού Ναού του Ανθρώπου.

²⁸ Διάφοροι κύκλοι μελετητών και αναζητητών της Εσώτερης Αλήθειας, προσπάθησαν να δημιουργήσουν ένα κίνημα που θα δημιουργούσε την γενική μεταρρύθμιση του κόσμου και θα έδινε νέα πνευματική ώθηση στη σκέψη της ανθρωπότητας. Επρόκειτο για μία καθαρή και αγνή μορφή Ιλλουμινισμού, που σημαίνει «Φώτιση». (Σημ.: Καμμία σχέση με τους Illuminati της Βαυαρίας οι οποίοι ήσαν κοινωνικοπολιτική Οργάνωση και όχι Μυητική). Η «δημόσια» εμφάνιση των πρώτων Ροδοσταύρων συνέβη το 1614 περίπου, όταν κυκλοφόρησε το μανιφέστο «Fama Fraternitatis». Λίγο αργότερα ακολούθησε το «Confessio Fraternitatis R+C» ή «Ομολογία της Αδελφότητας των Ροδοσταύρων». Σε αυτά τα κείμενα, οι συγγραφείς τους μιλούσαν για μία μεταρρύθμιση ολόκληρου του κόσμου, τη σύνθεση όλων των Γνήσιων Φιλοσοφικών ρευμάτων για την άνθιση μιας νέας εποχής πνευματικής επανάστασης. Το 1616 έκανε την εμφάνισή του άλλο ένα βιβλίο με τίτλο «Οι Χρυμικοί Γάμοι του Κρίστιαν Ροζενκρόυτς».

– ρεύματα και τις οργανωμένες θρησκείες. Το περιεχόμενο των κειμένων αυτών ήταν απόκρυφα Ευαγγέλια των Αποστόλων, κείμενα περί της Σωτηρίας, περί της ψυχής και διάφορα άλλα. Το σύνολο αυτών των κειμένων ουσιαστικά αποσαφήνισε τις υπάρχουσες Γνωστικές Διδασκαλίες και έβαλε τη βάση για την δημιουργία του Γνωστικού Χριστιανικού ρεύματος.

Η επιστροφή, η καλύτερα η αφύπνιση αυτή του Γνωστικισμού, αν και επιχειρήθηκε ήδη κατά τα τέλη του περασμένου αιώνα, πραγματοποιήθηκε κυρίως μετά από αυτή την ανακάλυψη στο Nag Hammadi. Αυτό το γεγονός αποτέλεσε και την έκρηξη του κινήματος του Γνωστικισμού, ο οποίος μέχρι τότε ανθούσε μεν, αλλά σε περιορισμένους κύκλους.

Ως Γνωστικισμός νοείται ολόκληρο το σύμπλεγμα των Γνωστικών συστημάτων του 2^{ου} και 3^{ου} αιώνα μ.Χ., ενώ ως «Γνώση» ορίζεται η «Γνώση των θείων μυστηρίων, η επιφυλασσόμενη για τους εκλεκτούς».

Οι βασικές αρχές του Γνωστικισμού

Σύμφωνα με τον Γνωστικισμό οι άνθρωποι χωρίζονται σε 3 κατηγορίες:

1. Τους **πνευματικούς** που είναι οι μόνοι που είναι πράγματι σε θέση να φθάσουν στη Γνώση την απαραίτητη, προκειμένου να επανεμψυχωθεί ο θείος σπινθήρας
2. Τους **ψυχικούς** που εν μέρει μόνον και με μεγάλη δυσκολία μπορούν να προσεγγίσουν στη Γνώση (*αποτυγχάνοντας τελικά, σύμφωνα με μερικές σχολές*)
3. Τους **υλικούς**, δηλ. στους ανθρώπους που είναι τόσο δεμένοι με την ύλη, ώστε παραμένουν για πάντα αποκλεισμένοι από τη Γνώση.

Η Γνωστική θεωρία της Σωτηρίας υποστηρίζει ότι αυτή έρχεται από τη Γνώση. Ωστόσο, ο Γνωστικισμός είναι ταυτόχρονα και μία «θρησκεία της απολυτρώσεως» που δεν προβλέπει μόνον την αυ-

τοαπολύτρωση μέσω της Γνώσεως, αλλά και την παρέμβαση απολυτρωτικών μορφών-λυτρωτών.

Ο Γνωστικισμός ως φιλοσοφικό, γνωσιολογικό και θρησκευτικό σύστημα περιλαμβάνει τρία στοιχεία αλληλένδετα μεταξύ τους:

1. **Θρησκεία**, ή τα αληθινά μυστήρια της Ενώσεως μεταξύ του Θεού και Ανθρώπινου πνεύματος και της ύλης.

2. **Ψυχολογία**, την καλλιέργεια ή απόκτηση ειδικού τύπου της διάνοιας για τη μελέτη των ιερών κειμένων και

3. **Φιλοσοφία** ή την καλλιέργεια της Γνώσης και της Αλήθειας ως αντιτιθέμενη προς την καθαρώς «συναισθηματική» αντίληψη της ζωής.

Διά των δύο τελευταίων στοιχείων (*ψυχολογία, φιλοσοφία*), ο Γνωστικισμός συνδυάστηκε με τον Νεοπλατωνισμό, στον οποίο διδάσκονταν οι ίδιες Αλήθειες και από τον οποίο έλαβε το Ελληνικό του όνομα «ΓΝΩΣΙΣ».

Διά των δύο πρώτων στοιχείων (*θρησκεία, ψυχολογία*) συνδυάστηκε επίσης με τη νέα θρησκεία την οποία έδωσε στον κόσμο ο Χριστός, παρ'όλον ότι ο Γνωστικισμός ερμηνεύει και παλαιότερες θρησκευτικές αντιλήψεις. **Μπορούμε λοιπόν, να πούμε ότι ο Γνωστικισμός είναι ένας ψυχοφιλοσοφικός θρησκευτικός προβληματισμός.**

Ο Γνωστικισμός ως θρησκεία δεν μπορεί να γίνει κατανοητός δίχως αυτό το οποίο οι θεολόγοι ονομάζουν «Διαφώτιση της ψυχής», οι Φιλόσοφοι «Δύναμη της αφηρημένης αλλά μυστικιστικής σκέψης» και οι Ψυχολόγοι «επέκταση της συνειδητότητας».

Με τη δύναμη των στοιχείων αυτών, ο πιστός κατορθώνει να αντιληφθεί την ψυχή του Γνωστικισμού πίσω από τα Τυπικά της λατρείας, ακριβώς όπως η έννοια των αληθινών μυστηρίων της Βασιλείας των Ουρανών ήταν κρυμμένη, όπως είπε ο Χριστός, πίσω από τη μορφή των παραβολών.

Ο Γνωστικισμός έχει προέλθει από ένα σύστημα συγκριτισμού το οποίο συνδυάζει θεωρίες του Χριστιανισμού και προγενέστε-

ρων λατρειών. Σύμφωνα με τον Άνζ οι θεωρίες του Γνωστικισμού περί καθόδου της ψυχής διά μέσου διαφόρων πεδίων, προέρχονται από τους διάφορους βαθμούς των «ουρανών» της Αρχαίας Βαβυλωνιακής Θρησκείας. Κατά τον Βοσουέτο, οι θεωρίες περί των «Αιώνων» προέρχονται από την Βαβυλωνιακή Θεολογία περί των Πλανητικών Θεών. Σύμφωνα με τον Αμελινώ, οι αντιλήψεις περί του «Πληρώματος» και τω «Αιώνων», προέρχονται από την Αιγυπτιακή λατρεία, η δε ιδέα περί της Μητρός, της Παρθένου και του Σωτήρος ή θύματος-απελευθερωτού, προέρχονται από τις λατρείες των Προελληνικών χρόνων. Σύμφωνα με τον Χάρνακ, ο Γνωστικισμός είναι άκρως εξελληνισθείς Χριστιανισμός!

Από την αρχαία Γνώση στη σύγχρονη εποχή

Οι πρώτοι Διδάσκαλοι του Γνωστικισμού ήσαν ο Σίμων (1^{ος} αι. μ.Χ.) , ο Βασιλείδης (2^{ος} αι. μ.Χ.) και ο Βαλεντίνος (2^{ος} αι. μ.Χ.). Στη σύγχρονη εποχή, η παρακαταθήκη τους έδωσε κάποια στιγμή τη θέση της, και μετά το πέρασμά της από διάφορους Διδασκάλους, στον Jules Doinel.

Η «**Ekklesia R+C Ritus Antiqui et Gnostici**» (ERAG), διατηρώντας την πλέον καθαρή Παράδοση, είναι μία Κοινότητα Γνωστικών η οποία ακολουθεί μία Μυητική και Εσωτερική Ατραπό, εμπνευσμένη από Αρχαία και νεώτερα Μυστήρια. Αναγνωρίζεται στον Παντοκράτορα Λόγο και συνδέεται Εγρηγοριακά με τον Παράκλητο (το Άγιο Πνεύμα). Δεν αναγνωρίζει όρια στην αναζήτηση της Αλήθειας και δέχεται στους κόλπους της άνδρες και γυναίκες οποιασδήποτε Πίστης, Φυλής ή Θρησκείας. Αναγνωρίζει ως ορατή κορυφή τον Προκαθήμενο δηλώνοντας όμως σαφώς ότι η Αληθινή Ουσία και Αποτελεσματική Ιεραρχία ευρίσκεται στο Μεταφυσικό Πεδίο απ'όπου προκύπτει.

Απορρίπτει οποιαδήποτε βέβηλη πρόθεση και ακολουθεί την Ελευθερία ως Ανώτατο μέσο για να φθάσει στην Αλήθεια. Δεν έχει δόγματα και δεν επιβάλλει τίποτε στις ατομικές συνειδήσεις. Εναποθέτει την Πνευματική εργασία στην Παράδοση και στην δι-

δασκαλία των Παρελθόντων Διδασκάλων, ακόμη δε περισσότερο στην αναντικατάστατη και ελεύθερη ατομική εμπειρία.

Χρησιμοποιεί τον όρο «Εκκλησία» (*Ekklesia*) περισσότερο με την αρχαιοελληνική έννοια του όρου, ως συνέλευση με κοινούς στόχους.

Κύριο έργο του Γνωστικισμού και της Γνωστικής Εκκλησίας ανά τον κόσμο, είναι η διάδοση των έργων των Αρχαίων Γνωστικών, αλλά και των νεογνωστικών κειμένων, η αποκατάσταση του Γνωστικισμού και η μελέτη της Εσωτερικότητας του Χριστιανισμού μέσω της ενεργούς συμμετοχής.

Το *Consolamentum*, τελετή με την οποία γίνεται κάποιος/α δεκτός/ή στην Γνωστική Κοινότητα ή «*Μυστήριο Παρακλήσεως ή Παρηγορίας*», προέρχεται από τους «Καθαρούς» και ονομάζεται «Βάπτισμα πυρός και αέρος» ή «*Mellioramentum*» ή «Τύπος αφύπνισης». Το Τυπικό προέρχεται από το Μυστικό Εγχειρίδιο των «Καθαρών», το οποίο έγινε αντικείμενο επεξεργασίας και ολοκληρώθηκε με άλλα αρχαία κείμενα.

Τα Τυπικά λειτουργιών και χειροτονιών της Γνωστικής Εκκλησίας, προέρχονται από τα Τυπικά των Καθαρών και τα Τυπικά της Χριστιανικής Εκκλησίας. Στα βασικά τους σημεία όπως η θεία ευχαριστία, τα Τυπικά της Καθολικής και της Ορθόδοξης Εκκλησίας είναι πανομοιότυπα.

Η Ιερατική χειροτονία είναι Μύηση κατά την «κατά τάξη Μελχισηδέκ»²⁹. Στην Ροδοσταυρική Εκκλησία Αρχαίου και Γνωστι-

---

²⁹ Ο βασιλιάς Μελχισηδέκ αναφέρεται στη *Γένεση* σαν «απάτωρ, αμήτωρ, αγε-νεαλόγητος, μήτε αρχήν ημερών μήτε ζωής τέλος έχων, αφομοιωμένος δε τω Υιώ του Θεού, μένει ιερεύς στο διηνεκές (Εβρ. 7,3). Είναι τύπος του Χριστού, που είναι αμήτωρ σαν Θεός, απάτωρ σαν άνθρωπος, άναρχος και άθάνατος, ιερεύς αιώνιος. Ο τρόπος που αναφέρεται στη Γραφή μια φορά μόνο, χωρίς πρόλογο, και δεν ξαναμνημονεύεται, τον κάνει τύπο του **Ιησού Χριστού. Μελχισηδέκ· Μελχί είναι ο βασιλεύς και Σεδέκ η δικαιοσύνη. Ο Παύλος τον αποκαλεί «βασιλεύς δικαιοσύνης και βασιλεύς Σαλήμ (η μετέπειτα Ιερουσαλήμ), ό έστι βασιλεύς ειρήνης» (Εβρ. 7,2). Σαλήμ σημαίνει ειρήνη. Συνεπώς ο Μελχιση-**

κού Τύπου μπορούν να χειροτονηθούν και Ιέρειες. Και στην περίπτωση αυτή (της *Ιέρειας*) ισχύει το γεγονός ότι ο Ναός είναι το δεκτικό-θηλυκό στοιχείο και ο/η Ιερέας/εια το αρσενικό στοιχείο.

Η Γυναίκα Ιέρεια δεν αναλαμβάνει κάποιο χαρακτηριστικό που δεν κατέχει καθότι «αναγνωρίζει» στην ύπαρξή της το τμήμα που της λείπει και το οποίο της ανήκει στο θείο επίπεδο, αναγνωρίζοντάς το στο ανδρικό μέρος του κόσμου. Είναι κάτι παρόμοιο με τον άνδρα Ιερέα ο οποίος βρίσκει και αναγνωρίζει το θηλυκό του μέρος όταν σηκώνει τα χέρια του ψηλά σε σχήμα κυπέλου υποδοχέα το οποίο είναι καθαρά σύμβολο θηλυκό. Το σημαντικό είναι ότι κατά την κρίσιμη μαγική και ανέγγιχτη στιγμή εκτέλεσης του Τύπου ευχαριστίας, ο Ιερέας και η Ιέρεια δεν λειτουργούν ως είδος αλλά ως μοναδική και οντολογική θεότητα. Ο Μελχισεδέκ, ο Βασιλιάς της Σαλήμ, ο πρωταρχικός μας Ιερέας δεν είχε φύλο, ακριβώς όπως ο πρώτος Αδάμ.

Είναι Ροδοσταυρική καθόσον κατέχει και μεταδίδει ένα σύνολο διδασκαλιών οι οποίες ανανεώνουν στην πλέον καθαρή τους έκδοση τον αυθεντικό εσωτερισμό.

Είναι Γνωστική διότι συνέρχεται στο όνομα εκείνων των πρωτογενών Χριστιανικών κοινοτήτων, όπου ο Χριστιανισμός ήταν «αληθώς ζωντανός» καθόσον είναι απελευθερωμένος από κάθε βολικό σχήμα, ενώνοντας τη μυστική Χριστιανική εμπειρία με τη Παραδοσιακή γνώση και την ατομική ανεξαρτησία σκέψης. Ο «Χριστός» τον οποίο επιδιώκει ο Γνωστικός να ενσωματώσει είναι το ισοδύναμο του Πλατωνικού Νου, του ελληνικού Δαίμονα (ή ατομικό δαιμόνιο), του Ωρου των Οσιρικών μυστηρίων, του Βάκχου των Διονυσιακών μυστηρίων.

δέκ είναι βασιλιάς δίκαιος (δίνει την δικαίωση) και ειρηνικός και τέλειος να ιερατεύει.

ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΙΚΙΣΜΟΣ

Μας λέγει ο Loris Carlesi, Αρχιεπίσκοπος της Γνωστικής Εκκλησίας μέχρι το 2006:

«Πολλές φορές συγχέονται μεταξύ τους οι όροι «Γνώση» και οι «Γνωστικοί». Ο καθένας από αυτούς τους όρους έχει μία ιδιαίτερη σημασία. Η Γνώση, ή αρχέτυπη επιστήμη είναι η κατανόηση των θείων πραγμάτων ή η ληφθείσα διδασκαλία στους πρώτους ανθρώπους, τότε που η γήϊνη ανθρωπότητα ήταν ακόμη καθαρή, διότι ήταν ακόμη βυθισμένη στο Δημιουργό Φως. Είναι αυτό που η Παράδοση μετέδωσε μυστικά και διαφύλαξε με πίστη από εποχή σε εποχή και αποκάλυψε με σύμβολα στα Ιερά βιβλία της Ινδίας, της Κίνας, στο Μυστήριο των αρχαίων μυήσεων, στα μοναστικά κέντρα του Θιβέτ, της Αιγύπτου, της Χαλδαίας και της Ελλάδας. Ο Γνωστικισμός, από την άλλη, είναι κάτι διαφορετικό. Είναι τα διάφορα Γνωστικά κινήματα και ιδιαιτέρως ο Χριστικός Γνωστικισμός που δημιουργήθηκε τους πρώτους αιώνες της εποχής μας. Εκείνα τα χρόνια, έξω από τον παλαιό Φαρισαϊκό Ιουδαϊσμό που ήθελε να επιβιώσει και να αποκηρύξει το Σωτήρα Χριστό, στο κέντρο του Ιουδαίο-Χριστιανισμού που ήθελε να ρίξει νέο κρασί μέσα στο παλαιό που είχε ήδη ξεπερασθεί για να διατηρηθεί και να είναι διαθέσιμο, αναβίωνε με τον Πέτρο ένας περιέργος γάμος μεταξύ Τορά και Ευαγγελίου. Δημιουργήθηκε χώρος για μία θρησκεία βασισμένη στο δίκαιο και την αγάπη, συγκρουόμενος αναπόφευκτα με την Ιαχωβίτικη αδιαλλαξία, και που ήταν μία νόμιμη ολοκληρωτική πλήρης πραγματοποίηση της Διδασκαλίας του Θείου Διδασκάλου».

Λέει ο Vincenzo Soro³⁰: *«Η Γνώση είναι η απευθείας και άμεση γνώση των Μυστηρίων του Θεού, Μυστηρίων τα οποία οφείλουν να παραμείνουν καλυμμένα στον κοινό άνθρωπο ενώ αποκαλύπτονται στους Μυημένους μέσα από την απευθείας επικοινωνίας τους με το Θείο. Είναι η επίγνωση των πλέον βαθέων Μυστηρίων τα*

---

³⁰ Vincenzo Soro (Tau Marsilio) (1895-1949). Επίσκοπος της Γνωστικής Εκκλησίας χειροτονημένος από τον Jean Bricaud.

οποία είναι κρυμμένα κάτω από σύμβολα. Είναι η επίγνωση και κατανόηση των οδών της προσέγγισης του Εσώτερου κόσμου η οποία είναι σταδιακή. Πρόκειται για μία αίσθηση ή καλύτερα η αίσθηση της προσέγγισης προς τον Θεό, διότι τελικώς το ήμισυ της Γνώσης είναι Θεός και γιαυτό, σε αντίθεση με την εγκυκλοπαιδική γνώση, η Γνώση θεωρείται ως ισχύς και κατάκτηση μίας απευθείας επαφής και μίας άμεσης επικοινωνίας με το Θείο».

Είναι αυτό που ο Ερμητισμός ονομάζει πνευματική ενόραση, προσήλωση, θέαση της Θεότητας διαμέσου των οφθαλμών της καρδιάς, θέαση μέσω της αόρατης και αμετάδοτης φύσης διότι μόλις προσεγγισθεί δεν μπορεί να ειπωθεί τίποτα γιαυτήν.

Στην πραγματικότητα πρόκειται για μία στιγμή απελευθέρωσης, αναγέννησης, αφύπνισης από την ψευδαίσθηση εντός της γαλήνιας εαυτοσυνείδησης, μέσα στην θεία ειρήνη της αγάπης η οποία είναι το Πνεύμα εντός μας.

Ένα άλλο ιδιαίτερο αυθεντικό χαρακτηριστικό των Γνωστικών συστημάτων είναι το δόγμα της Θείας Γυναίκας, της Μητέρας, του αιώνιου Θηλυκού, θεωρούμενο ως Οδός μεταξύ Θεού και Κόσμου. Δύναται να βουλιάζει στον κόσμο, αλλά μπορεί επίσης και να τον σώσει. Ιδού γιατί οι Γνωστικοί παρομοιάζουν τη Μητέρα με το Άγιο Πνεύμα, την Τρίτη υπόσταση του εκδηλωμένου Απολύτου. Πρόκειται για τον Θεό-Μητέρα, τη Σοφία, την Κυρία μας, το Άγιο Πνεύμα. Είναι ακόμη ο Παράκλητος, αυτός που πρόκειται να έλθει.

Σε πολλές Γνωστικές σχολές του παρελθόντος η διδασκαλία και το δόγμα της Θείας Γυναίκας ήσαν επικεντρωμένα πάνω σε μία Μεταφυσική ύπαρξη ονομαζόμενη «Βάρβελω»³¹, που στα

---

³¹ Οι Βαρβηλογνωστικοί (μία από τις Γνωστικές σχέτες) πιστεύουν μία συγκεκριμένη Βάρβελω που ζει, όπως λένε, στον όγδοο ουρανό και ότι προέρχεται από τον Πατέρα. Αυτή η μητέρα του Ιαλδαβαώθ, σύμφωνα με άλλους η μητέρα του Σαβαώθ. Από τη δράση της Βάρβελω, εκκινεί η πίστη των Βαρβηλογνωστικών βάσει του ότι, για να απελευθερωθούμε από την τυραννία του Πρίγκηπα αυτού του κόσμου, του ταυτοποιημένου ως Ιαλδαβαώθ ή Σαβαώθ, οι πιστοί ο-

Εβραϊκά σημαίνει επί λέξει: «στους 4 είναι Θεός, υπαινιγμός στην Θεία Τετράδα: Πατήρ, Υιός, Θηλυκό Πνεύμα και Χριστός».

Τα βαθύτερα μυστήρια της Γνώσης μένουν κρυφά μέσα στον ίδιο τον άνθρωπο και στην πραγματικότητα ο ίδιος ο άνθρωπος είναι ο πρωταγωνιστής του δράματος του Γολγοθά και της Σοφίας. Τα βαθύτερα αυτά μυστήρια αφυπνίζονται όταν ο άνθρωπος θα ξαναβρεί εντός του την Παραδοσιακή νοοτροπία που είναι η προϋπόθεση και η αξιολόγηση για τη μύηση, για την εμφύτευση του Λόγου, του φυλακισμένου Φωτός μέσα στα σκότη, του θείου απωλεσθέντος μαργαριταριού μέσα στην υλική λάσπη.

Για να γίνει όμως ο άνθρωπος το κανάλι και η ατραπός της Μυητικής Παράδοσης πρέπει ο ίδιος να γίνει Ζωή, Πραγματικότητα. Και η αίσθηση ή Γνώση είναι η απαρχή της προόδου η οποία μπορεί να τον μεταφέρει κάποια στιγμή σε αυτή τη ζωή, σε αυτή την πραγματικότητα.

Και εδώ ο Loris Carlesi και πάλι μας υπενθυμίζει: *«Ουδείς δύναται, όσο μεγάλος και να είναι, να προσωποποιήσει αυτή τη διδασκαλία, όσο μπορεί η βιωματική αίσθηση, Πρόκειται για την τεράστια Ελευθερία της επανέυρεσης διά μέσου της Γνώσης, εκείνου του Νόμου που αποκαθιστά τον δικό μας ανάλογο Μικρόκοσμο, με τον Θείο Μακρόκοσμο.»*

Η ιστορία εν συντομία της ανακάλυψης

των σύγχρονων Γνωστικών κειμένων του Nag Hammadi

Η ανακάλυψη της βιβλιοθήκης του Νάγκ Χαμμάντι είναι μια εκπληκτική περιπέτεια που χάρισε στην ανθρωπότητα έναν θησαυρό χαμένο από καιρό και φώτισε κάποιες από τις κρυφές και συσκοτισμένες πλευρές της ανθρώπινης σκέψης.

Το Nag Hammadi είναι το όνομα μιάς τοποθεσίας στην έρημο της Αιγύπτου. Έγινε γνωστός από την ανακάλυψη εκεί **δώδεκα**

φείλουν να απελευθερωθούν από το γεννεσιουργό σπέρμα για να το επιστρέψουν στην Βάρβελω μέχρις ότου αυτή επανακατακτήσει τη χαμένη δύναμη.

κωδίκων με πάνω από πενήντα κείμενα μέσα σε ένα σφραγισμένο πήλινο σκεύος. Τα κείμενα των κωδίκων είναι γραμμένα στην Κοπτική³² και αποτελούνται από Γνωστικές πραγματείες, τρία έργα που προέρχονται από το *Corpus Hermeticum*³³, καθώς και μία μετάφραση αποσπάσματος της Πολιτείας του Πλάτωνα.

Τα περισσότερα, αν όχι όλα, από τα κείμενα του Nag Hammadi είναι μεταφράσεις Ελληνικών κειμένων – με πιο διάσημα ανάμεσά τους το Ευαγγέλιο του Θωμά και τις πραγματείες περί Ψυχής. Μετά την πλήρη δημοσίευση των κειμένων πολλά από τα κείμενα του Nag Hammadi που αποδίδονται στον Ιησού ταυτίστηκαν με κείμενα του παπύρου Οξυρρύγχου³⁴, που είχε ανακαλυφθεί το 1898.

Η Βιβλιοθήκη του Nag Hammadi είναι ένα μνημείο που φωτίζει όχι μόνον τα πρώτα Χριστιανικά χρόνια, αλλά και τη Γνωστι-

---

³² Η Κοπτική είναι το τελευταίο στάδιο της Αιγυπτιακής γλώσσας. Γραφόταν στο Κοπτικό αλφάβητο που βασίζεται στο Ελληνικό με την προσθήκη ορισμένων χαρακτήρων που δηλώνουν ήχους μή υπαρκτούς (;) στα Ελληνικά. Η Κοπτική γλώσσα επέζησε της κατάκτησης της Αιγύπτου από τους Άραβες (7^ο αι. μ.Χ) αλλά έχασε βαθμιαία έδαφος όταν τα Αραβικά είχαν πλέον καθιερωθεί ως επίσημη γλώσσα.

³³ Το *Corpus Hermeticum* του Ερμή του Τρισμέγιστου είναι συλλογή ελληνικών πραγματειών σε μορφή επιστολής, διαλόγου και κηρύγματος σχετικά με τη δημιουργία του κόσμου, τη μορφή του σύμπαντος και την ανθρώπινη και θεϊκή σοφία.

³⁴ 160 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά του Καΐρου

κή Σκέψη που ζει και ανθεί, παρ' ό,τι υπόγεια, εδώ και τουλάχιστον δεκαπέντε αιώνες.

Τον Δεκέμβρη του 1945³⁵ δύο αδέρφια, ο Μοχάμεντ και ο Κάλλφα Αλί πήγαν με τα ζώα τους στην νότια πλευρά του πεσμένου βράχου της περιοχής και, όταν άρχισαν να σκάβουν στη βάση του για λίπασμα, βρήκαν ένα θαμμένο πήλινο σκεύος. Ο Μοχάμεντ αναφέρει πως στην αρχή δίστασε να τό ανοίξει, από φόβο μήπως υπήρχε κρυμμένο μέσα του κάποιο τζίνι... Σκέφτηκε, όμως, ότι το κανάτι μπορεί να έκρυβε κάποιον θησαυρό. Το έσπασε με την αξίνα του και, όταν κατακάθισε η χρυσή σκόνη, είδε έναν άλλου είδους θησαυρό που δεν ήταν σε θέση να εκτιμήσει. Ήταν οι πάπυροι που έγιναν γνωστοί ως Βιβλιοθήκη του Nag Hammadi. Τούς τύλιξε στην κλεμπία του και πήγε στο σπίτι του, που βρισκόταν σ' έναν φτωχό οικισμό, τον αλ-Κασρ, στην περιοχή της αρχαίας Χηνοβοσκίας. Τα κείμενα αυτά χρονολογούνται περί το 350-400 μ.Χ. που ήταν περίοδος διώξεων των Γνωστικών. Δεν είναι επομένως άξιος απορίας ο ενθουσιασμός που προκάλεσε αυτή η ανακάλυψη.

Τα περισσότερα χειρόγραφα κατέληξαν στα χέρια ενός μονόφθαλμου μικροαπατεώνα, κάτοικου του αλ-Κασρ που πήγε στο Κάιρο συνοδευμένος από γνωστό έμπορο αρχαιοτήτων, πούλησε ό,τι είχε φέρει μαζί του στον Φωκίωνα Τάνο, παλαιοπώλη και ξαναγύρισε στο χωριό να φέρει και ό,τι άλλο μπορούσε. Το μεγαλύτερο μέρος του Κώδικα I μεταφέρθηκε εκτός Αιγύπτου από έναν Βέλγο έμπορο αρχαιοτήτων που προσπάθησε επανειλημμένα να τον πουλήσει στις ΗΠΑ. Αργότερα η χήρα του πούλησε τον Κώδικα στο Ινστιτούτο Γιούνγκ της Ζυρίχης γι' αυτό και ετούτος εί-

---

³⁵ Είχε προηγηθεί το 1929 η ανακάλυψη μίας άλλης βιβλιοθήκης σε σφηνοειδή μορφή στο Ρας Σάμρα της Συρίας. Παράλληλα το 1947 έγινε η ανακάλυψη των κειμένων της Νεκράς Θάλασσας στο Κουμράν με χειρόγραφα, τα οποία στο σύνολο τους, αποτελούν τμήμα της βιβλιοθήκης της εβραϊκής θρησκευτικής κοινότητας των Εσσαίων.

ναι γνωστός ως Κώδικας Γιούνγκ. Επιστράφηκε στο Κάϊρο κατά τμήματα μετά την δημοσίευσή του, για φύλαξη στο Κοπτικό Μουσείο. Στο μεταξύ το αιγυπτιακό Υπουργείο Αρχαιοτήτων κατέσχεσε την συλλογή Τάνο, για να εμποδίσει την πώλησή της εκτός της χώρας. Όταν πήρε την εξουσία ο Νάσερ, ολόκληρη η συλλογή εθνικοποιήθηκε, με αντίτιμο, συμβολικά, 4000 λιρών. Σήμερα πλέον η Βιβλιοθήκη Nag Hammadi, με όλους της τους Κώδικες, φυλάσσεται στο Κοπτικό Μουσείο.

Το 1970 δημιουργήθηκε μία διεθνής επιτροπή και οι Κώδικες του Nag Hammadi άρχισαν να δημοσιεύονται από το 1972 ως το 1984. Κυκλοφορούν πλέον και πλήρεις εκδόσεις του συνόλου των Κωδίκων στα Αγγλικά, τα Γερμανικά και τα Γαλλικά, βασισμένα στην δεκαεπτάτομη αγγλική πρώτη έκδοση που τιτλοφορείται Η Κοπτική Γνωστική Βιβλιοθήκη (The Coptic Gnostic Library).

Ένα από τα κείμενα της Βιβλιοθήκης, το Ευαγγέλιο του Θωμά, αρχίζει με τούτα τα λόγια: *«Όποιος βρει την ερμηνεία αυτών των λόγων, δεν θα γνωρίσει θάνατο.»* Επομένως το περιεχόμενο της Βιβλιοθήκης μπορεί να διαβαστεί με πολλούς τρόπους, και σε περισσότερα από ένα επίπεδο: εκτός από το μήνυμα που ήθελε να μεταβιβάσει ο/η συγγραφέας, υπάρχει και το επίπεδο των νοημάτων που θεωρήθηκε αργότερα ότι διαθέτουν τα έργα αυτά. Πρόκειται για μερικές κοινές ιδέες που διατρέχουν το σύνολο της Βιβλιοθήκης: Μία αίσθηση αποξένωσης από τον κόσμο, ή τουλάχιστον από τις κοινωνίες όπως ήταν όταν διαμορφώθηκε η συλλογή, ο πόθος για μια ιδανική τάξη που υπερβαίνει την καθημερινή ζωή και, τέλος, έναν τρόπο ζωής ολότελα διαφορετικό από κείνον του μεγάλου πλήθους των ανθρώπων – ένα τρόπο ζωής που απαιτούσε την απάρνηση των υλικών αγαθών και τον αγώνα για απελευθέρωση. Πρόκειται, λοιπόν, για ένα είδος επανάστασης που προϋποθέτει την άρνηση των τρεχουσών αξιών και την «αναχώρηση» σε άλλους ρυθμούς και αξίες. Με αυτή την έννοια, τα κείμενα αυτά έχουν σχέση με τον πρωτόγονο Χριστιανισμό, με το είδος της αγιότητας που ποθούν πολλοί και πολλές στις μέρες μας, καθώς

και με κάποιες πλευρές των ανατολικών θρησκειών. Η αδιαφορία για τα αγαθά της καταναλωτικής κοινωνίας, η απόσυρση σε κοινότητες με δικούς τους κανόνες, μακριά από την ταραχή και τον θόρυβο της πόλης, η άρνηση συμμετοχής στα μικροπολιτικά παιχνίδια, η συμμετοχή όλων των μελών σε όλη τη γνώση της ομάδας – αυτά τα στοιχεία που και σήμερα βλέπουμε να αποτελούν ανάγκη πολλών ανθρώπων, είναι από τις δυνάμεις εκείνες που οδήγησαν μια ομάδα ανθρώπων να μεταφράσει, να αντιγράψει, να συλλέξει και να κρύψει τα κείμενα που αποτελούν τη Βιβλιοθήκη.

Εδώ έχουμε να κάνουμε με μια κατανόηση της ύπαρξης, μια απάντηση στο ανθρώπινο δίλημμα, μια κριτική στάση που ανοίγουν δρόμους ξεχασμένους αλλά πάντα επίκαιρους και σημαντικούς. Οι δρόμοι και οι τρόποι αυτοί μάς παρουσιάζονταν μέχρι σήμερα μέσα από κοντόφθαλμους κυνηγούς «αιρέσεων», που αναφέρονταν στα Γνωστικά – και στα παρόμοιά τους – κείμενα για να χλευάσουν και να ανασκευάσουν. Σήμερα έχουμε ένα εργαλείο στα χέρια μας σημαντικό.

Αυτοί που συνέλεξαν τα κείμενα αυτά ήταν Γνωστικοί. Πολλά από τα ίδια τα κείμενα ήταν αρχικά Χριστιανικής προέλευσης, πράγμα διόλου εκπληκτικό, μιάς και ο πρωτόγονος Χριστιανισμός ήταν αρχικά κι' αυτός ένα ριζοσπαστικό κίνημα, που, σύμφωνα με τις επιταγές του ίδιου του Ιησού, απαιτούσε ανατροπή των παραδοσιακών αξιών, μιάς και ένα από τα βασικά του κηρύγματα ήταν το τέλος του κόσμου στη μέχρι τότε μορφή του και η αντικατάστασή του με έναν πιο αυθεντικό κόσμο. Ο Ιησούς, όπως και οι Γνωστικοί, στάθηκε ενάντιος στις πολιτικές αρχές και στους πεπαλαιωμένους θεσμούς, για τούτο και εκτελέστηκε πολύ σύντομα. Για όσους τον ακολούθησαν συμβόλιζε αυτόν τον στόχο της ανατροπής των θεσμών και των αξιών που πλέον δεν είχαν ουσιαστικό νόημα. Ανάμεσα και σε αυτούς όμως, δυστυχώς, υπήρξαν αυτοί που δημιούργησαν νέο κατεστημένο που ήθελε να

διατηρήσει τους τίτλους του και την τάξη που είχε κατορθώσει να αποκτήσει, και να επιβάλλει τη συνέχειά του.

Έτσι η μόνη ελπίδα έμοιαζε να είναι η απόδραση από τούτον τον κόσμο του Κακού Δημιουργού Ιαλδαβαώθ, μιάς και οι άνθρωποι, ή τουλάχιστον ορισμένοι άνθρωποι, είναι δημιουργήματα όχι αυτής της παράλογης κατάστασης που κυριαρχεί στον κόσμο, αλλά τέκνα αυτού του στοιχείου που οραματίζεται το καλό ή το υπέρτατο, ή που ταυτίζεται μ' αυτό. (Στην Γνωστική ορολογία διαφοροποιείται από τον αληθινό και αγαθό Θεό ο οποίος αποκαλείται Προπάτορ).

Μερικά από τα Γνωστικά κείμενα του Nag Hammadi, δεν έχουν στοιχεία από την χριστιανική παράδοση, αντλώντας την έμπνευσή τους από τα ιουδαϊκά κείμενα, και ιδίως την Παλαιά Διαθήκη, όπως άλλωστε και ο Χριστιανισμός. Πολλοί θεωρούν οξύμωρο αυτόν τον συνδυασμό Γνωστικισμού – Ιουδαϊσμού, ξεχνώντας ότι ακόμη ένας από τους πρώτους διάσημους Γνωστικούς, ο Σίμων ο Μάγος, ήταν Γνωστικός και Σαμαρείτης. Φυσικά τα λίγα που γνωρίζουμε για τους Ιουδαίους Γνωστικούς προέρχονται από τα κείμενα των πολεμίων τους, όπως συνέβαινε μέχρι τώρα και με τους Χριστιανούς Γνωστικούς.

Απόκρυφα Ευαγγέλιο Ιωάννου

Ευαγγέλιο του Ιούδα

Τα Περιεχόμενα της Βιβλιοθήκης του Nag Hammadi

Κώδικας I (Κώδικας Γιουνγκ)

1. Η Προσευχή του Αποστόλου Παύλου
2. Το Απόκρυφον του Ιακώβου
3. Το Ευαγγέλιο της Αληθείας
4. Πραγματεία περί Αναστάσεως
5. Η Τριμερής Πραγματεία

Κώδικας II

1. Το Απόκρυφον του Ιωάννου
2. Το Ευαγγέλιον του Θωμά
3. Το Ευαγγέλιον του Φιλίππου
4. Η Υπόστασις των Αρχόντων
5. Περί της Καταγωγής του Κόσμου
6. Η Εξήγησις της Ψυχής
7. Βιβλίο Θωμά του Διαδόχου

Κώδικας III

1. Το Απόκρυφον του Ιωάννου (σύντομη εκδοχή)
2. Το Ευαγγέλιον των Αιγυπτίων
3. Εύγνωστος ο Ευλογημένος
4. Η Σοφία του Ιησού Χριστού
5. Ο Διάλογος του Σωτήρος

Κώδικας IV

1. Το Απόκρυφον του Ιωάννου (εκταταμένη εκδοχή)
2. Το Ευαγγέλιο των Αιγυπτίων*

Κώδικας V

1. Εύγνωστος ο Ευλογημένος
2. Η Αποκάλυψις του Παύλου
3. Η (Πρώτη) Αποκαλυψις του Ιακώβου
4. Η (Δεύτερη) Αποκάλυψις του Ιακώβου
5. Η Αποκάλυψις του Αδάμ.

Κώδικας VI

1. Οι Πράξεις του Πέτρου και των Δώδεκα Αποστόλων

2. Ο Κεραυνός, Τέλειον Πνεύμα
3. Αποκαλυπτική Έγκυρη Διδαχη
4. Το Ευαγγέλιο της Μεγάλης μας Δύναμης
5. Πλάτωνος Πολιτεία
6. Πραγματεία περί της Ογδός και της Ενάτης
7. Η Προσευχή των Ευχαριστιών.
8. Ασκληπιός 21 – 29

Κώδικας VII

1. Η Παράφρασις του Σημ (απσπάσματα)
2. Η Δεύτερη Πραγματεία του Μεγάλου Σηθ
3. Η Αποκάλυψις του Πέτρου
4. Η Διδασκαλία του Συλβανού
5. ΟΙ Τρεις Στύλοι του Σηθ

Κώδικας VIII

1. Ζωστριανός
2. Η Επιστολή του Πέτρου στον Φίλιππο

Κώδικας IX

1. Μελχισεδέκ
2. Ο Στοχασμός του Νορήα
3. Μαρτυρία περί Αληθείας

Κώδικας X

Μαρσάνης

Κώδικας XI

1. Η Ερμηνεία της Γνώσεως
2. Μία Βαλεντινιανή Παρουσίασις

2^α Περί Χρίσματος

2β. Περί Βαπτίσεως :Α

2γ Περί Βαπτίσεως Β

2δ Περί Μεταλήψεως Α

2α. Περί Μεταλήψεως Β

3. Αλλογενής
4. Υψιφρόνη

Κώδικας XII

1. Οι Προτάσεις του Σέχτου
2. Το Ευαγγέλιο της Αληθείας
3. Αποσπάσματα

Κώδικας XIII

1. Τριμορφική Πρωτόννοια
2. Περί της Καταγωγής του Κόσμου

ΓΕΝΙΚΑ

Θα πρέπει να θυμηθούμε ότι ο Πέτρος, ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης ήταν οι τρεις πιο αγαπητοί Μαθητές του Ιησού και αναγκαστικά εκείνοι που απελάμβαναν την εμπιστοσύνη Του. Σε αυτούς επομένως ο Διδάσκαλος – και σε πλέον πλήρη και ανοιχτή μορφή στον Ιωάννη που του ήταν ο πλέον αγαπητός εκ των αγαπητών του – δίδαξε την πλέον υπερβατική και πλέον μυστική από τις Διδασκαλίες του³⁶. Όμως ο Παύλος είναι αυτός που θέλησε να διαδώσει τις απόκρυφες διδασκαλίες και σε αυτό οφείλεται και η φαινομενική έστω διαμάχη μεταξύ Πέτρου και Παύλου διότι αυτός ο τελευταίος δεν είχε απλά λάβει όπως οι άλλοι τη διδασκαλία απευθείας από τον Ιησού αλλά ήταν μνημένος στη προ-Χριστιανική Γνώση.

Είναι γνωστό ότι ο Ιησούς Χριστός έφερε το νόμο της αγάπης η οποία αντικατέστησε την εποχή του νόμου. Δεδομένου του ότι πριν την έλευση του Ιησού Χριστού, επικρατούσε λοιπόν ο νόμος και η αυστηρότητα, πολλοί μελετητές, έχουν ταυτίσει τον Θεό της Παλαιάς Διαθήκης με τον κακό Άρχοντα και Πρίγκιπα αυτού του κόσμου, το Δημιουργό Ιαλδαβαώθ. Ο Πτολεμαίος μας λέγει σχετικά ότι υπάρχουν εκείνοι που ισχυρίζονται ότι ο Εβραϊκός Νόμος προέρχεται απευθείας από τον Θεό-Λόγο. Και υπάρχουν και εκείνοι που επιβεβαιώνουν ότι αυτός ο Νόμος εκδόθηκε από τον Άρ-

---

³⁶ Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, σε πολλούς Μνητικούς Οργανισμούς, χρησιμοποιείται η Καινή Διαθήκη ανοιγμένη στο κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο.

χοντα αυτού του Κόσμου, δηλαδή τον Ιαδθαβαώθ. Και οι δύο αυτές ακραίες θέσεις είναι λανθασμένες. Ο Εβραϊκός Νόμος είναι ατελής και περιέχει μια μάλλον ωμή ιδέα του Θεού, ξένη προς αυτή που αποκάλυψε ο Ιησούς, αλλά από την άλλη, η διαδικασία του κόσμου δεν μπορεί να είναι αποκλειστικό έργο μιας άδικης Δύναμης.

Η ιστορία έχει καταγράψει πολλές σφαγές και πυρπολήσεις των Καθαρών όπως το 529 στη σχολή της Αθήνας, το 1022 στην Orléans, το 1042 στο Μιλάνο, στις 16 Μαρτίου 1244 στο Κάστρο Montségur (Languedoc), το 1314 στο Παρίσι, το 1375 στο Pragens, στις 6 Ιουλίου 1416 στη Βοημία, το 1488 στη Val Luisa, στις 24 Απριλίου 1655 στο Sassari, το 1796 στη Σαρδηνία, το 1833 Chambéry. Τα πρωτοχριστιανικά κείμενα των Γνωστικών που είναι γνωστά σε μας, περιέχονται σε τρεις κώδικες: Κώδικας του Askew³⁷, του Bruce³⁸ και του Armin.

Ο Γνωστικισμός οφείλει πολλά στον Βαλεντίνου του 2^{ου} αιώνα, το Σίμωνα, τον Μαρκίωνα και τον Βασιλείδη.

---

³⁷ Ο κώδικας Askew (aka Codex Askewianus) είναι ένα χειρόγραφο περγαμηνής 21 x 16,5 cm, που φυλάσσεται στη Βρετανική Βιβλιοθήκη. Περιέχει κοπτικές μεταφράσεις του Γνωστικού ΠΙΣΤΙΣ ΣΟΦΙΑ. Αγοράστηκε από τους κληρονόμους του Anthony Askew από το Βρετανικό Μουσείο το 1785. Η καταγωγή του είναι η Αίγυπτος, αλλά άγνωστο πώς κατέληξε στην Αγγλία. Ο κώδικας περιέχει 178 φύλλα ή 356 σελίδες και είναι σε άριστη κατάσταση, με εξαίρεση δύο φύλλα τα οποία λείπουν. Το πλήρες χειρόγραφο γράφτηκε από 2 διαφορετικά χέρια. Και οι 2 συγγραφείς είναι της ίδιας περιόδου.

³⁸ Πήρε το όνομά του από τον BRUCE, που τον έφερε από την Άνω Αίγυπτο το 1709.

ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Στη μυητική του πορεία ο Γνωστικός θα συναντήσει πολλές ορολογίες. Θα προσπαθήσουμε να τις αποσαφηνίσουμε εδώ εν συντομία:

Καθορισμός του όρου «Εκκλησία».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ, EKKLESIA, ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Πώς και με ποιο τρόπο ζει μια Εκκλησία με την έννοια ότι είναι πράγματι μία Συνέλευση Πιστών; Όχι διαφορετικά από το πώς το προλέγει και το καθορίζει ο Χριστός στο κατά Ματθαίον 18,20: «όπου βρίσκονται δύο ή τρεις συναθροισμένοι στο όνομά μου, εκεί βρίσκομαι και εγώ ανάμεσά τους...». Από εδώ προκύπτει ότι η βασική λειτουργία μίας Συνέλευσης (Εκκλησίας) είναι εκείνη που λειτουργεί ως κοινότητα και αυτό είναι δυνατόν κάθε φορά που η κοινότητα συνέρχεται ως «Εκκλησία»³⁹. Όταν λύεται η Συνέλευση, η Εκκλησία παραμένει ένα δυναμικό Εγρηγορός φυλασσόμενο λειτουργικά από τους Ιερείς της σε αναμονή της στιγμής που θα επαναλειτουργήσει ως «λειτουργική συνέλευση». Θα εξαρτηθεί από την ωριμότητα των πιστών εάν η λειτουργική ικανότητα θα καταστεί ικανή να εκδηλωθεί στα διαφορετικά καθεστώτα ύπαρξης της ανθρώπινης υπόστασης και κάτω από αυτήν την αναμονή βασικό στοιχείο αποτελεί η ικανότητα του Πρεσβυτέρου ή του Επισκόπου που είναι λειτουργικά εξουσιοδοτημένος για την προεδρία της Συνέλευσης, ως πρώτος μεταξύ ίσων. Για τον ίδιο λόγο της επονομαζόμενης λειτουργικής ικανότητας, είναι προφανές ότι η συμμετοχή της «Εκκλησίας» διατηρείται εμπιστευμένη σε Μέλη επιλεγμένα και ποτέ ανοιχτή σε ετερογενές κοινό. ΓΝΩΣΤΙΚΗ, GNOSTICA

---

³⁹Όπου ο όρος «Εκκλησία» αναγράφεται με εισαγωγικά αφορά τον όρο «Ekklesia» που χρησιμοποιεί ο συντάκτης του κειμένου για να υποδηλώσει την αρχαία σημασία του όρου, δηλαδή την έννοια της συνέλευσης.

Από τον Ελληνικό όρο «ΓΝΩΣΙΣ» δηλαδή ανοιχτή στην γνώση. Ορισμός που παραπέμπει στο άνοιγμα της αναζήτησης σε κάθε τομέα της ανθρώπινης σκέψης, σε κάθε θρησκευτική, φιλοσοφική ή επιστημονική υπόθεση που αποτελεί ορίζοντα της συνολικής γνώσης των ΑΛΗΘΩΝ πραγμάτων της κοσμικής ύπαρξης. Με άλλους όρους, με την αξιολόγηση ως «Γνωστική» ορίζεται το αντικείμενο μελέτης στο μέγιστο δυνατό χωρίς δογματικούς περιορισμούς, αναγνωρίζοντας στην ανθρώπινη σκέψη τη ΘΕΙΑ ύπαρξη η οποία τον διακρίνει ως Υιό του Ανθρώπου, σύμφωνα με τον Ευαγγελικό ορισμό (κατά Ιωάννη 5,19) και λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με το κατά Ιωάννη 8,32: «...θα γνωρίσετε την Αλήθεια και η Αλήθεια θα σας καταστήσει ελεύθερους...»

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ.

Από την Ελληνική λέξη «Αποστολικός», δηλαδή ολοκληρωτικά αφιερωμένος (σε αποστολή) στην υπηρεσία ενός ιδεατού κινήτρου έτσι όπως ο Χριστός στους πρώτους μαθητές του απέδωσε την ιδιότητα του Απόστολου.

ΣΥΜΠΑΝΤΙΚΗ.

Θα ήταν προτιμότερος ο όρος «Καθολικός» (Cattolico) πάλι προερχόμενος από την Ελληνική λέξη, αν και ο όρος μονοπωλήθηκε από την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, η οποία κατά τα άλλα απέδειξε αρκετά ότι απέχει κατά πολύ από το να είναι «Καθολική». Η σημασία πάντως είναι ίδια και έχει και τον εσωτερικό της συμβολισμό, καθότι βεβαιώνει μία Συμπαντικότητα σε όλα τα πεδία και εκδηλωμένα καθεστώτα ύπαρξης.

Περί του Γνωστικού κλήρου

Αναφορικά με τον ορισμό που δίδεται από την Εκκλησία μας, θα μπορούσε να θεωρείται υπερβολή η ύπαρξη ενός κλήρου, από τη στιγμή που έχουμε βεβαιώσει και αναγνωρίσει ότι η λειτουργική Εκκλησία δημιουργείται κατά τη στιγμή της συνάντησης πιστών που συνενώνονται σε Συνέλευση, αναλαμβάνοντας αξία και ισχύ στο όνομα του αξιώματος του Χριστού (που θεωρούμε ως

Ζών αξίωμα της Συμπαντικής Χριστικής Ενότητας). Αυτό θα μπορούσε να υποτεθεί ακριβώς λόγω της πνευματικής όσμωσης που πραγματοποιείται στην Συνέλευση μεταξύ όλων των συντελεστών, και τούτο είναι αληθές πρακτικά έχοντας υπόψη το παράδειγμα των Συνελεύσεων της Πεντηκοστής.

Κάτι παρόμοιο συμβαίνει σε όλες τις μεγάλες θρησκευτικές Παραδόσεις όπου κάθε προσπάθεια ανθρώπινης ανύψωσης σε ανώτερα πεδία ύπαρξης διευκολύνθηκε από την βοήθεια ή διαμεσολάβηση που προσφέρθηκε από μία ισχύ που προερχόταν

Παραδοσιακά από μία αξιολογη πηγή, ικανή να λειτουργήσει σε ανώτερα πεδία (ψυχικά, πνευματικά αλλά και άλλα άγνωστα σε μας...) και να διευκολύνει την προσέγγιση στο Εγρηγορός εκείνο το οποίο η λειτουργούσα συλλογικότητα όριζε και μορφοποιούσε.

Η ισχύς αυτή προσανατολιζόταν προς εκείνο τον κλάδο της «μαγείας» που ονομάζεται «ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ». Εδώ αναδύεται η ανάγκη ή η ευκαιρία να βοηθηθεί το έργο μίας Συνέλευσης από ένα πιστεύω ενδεδυμένο από την ιερατική λειτουργία και ως τέτοιο να εισαχθεί οργανικά δια μέσου ενός λειτουργικο-θρησκευτικού καθαγιασμού που τελείται Παραδοσιακά.

Είναι γνωστές δύο μεγάλες Παραδόσεις: Σύμφωνα με τον Μελχισεδέκ και σύμφωνα με τον Αβραάμ. Η πρώτη (Μελχισεδέκ), η οποία αναφέρεται σε αρκετά σημεία στα Βιβλικά και Ευαγγελικά κείμενα και Ψαλμούς (109), ανήκει στην διαδοχή από όπου κατέρχεται ο Επισκοπικός καθαγιασμός της Γνωστικής Εκκλησίας της απευθείας νόμιμης γραμμής της Αρχαίας Εκκλησίας της Αντιόχειας (πράξη 19 και μετέπειτα) νομιμοποιώντας έτσι πλήρως τις ισχείς καθαγιασμού των ελασσόνων και μειζόνων Μυστηρίων του συγκεκριμένου κλήρου.

Η ευθύνη του Γνωστικού κλήρου είναι λειτουργική όσον αφορά την Λειτουργία και προσωπική όσον αφορά την προεδρία και τον συντονισμό των μελετών της «Εκκλησίας».

Περί της διδασκαλίας και της Θεολογίας

Η έννοια του Γνωστικισμού, θεωρούμενη ως προσανατολισμός προς τη ολική γνώση που πραγματοποιείται σταδιακά ανάλογα με την εξελικτική κατάσταση του ατόμου, αποκλείει κάθε πιθανότητα δογματισμού που θα πρέπει να αναφέρεται στην φαινομενική πτυχή της εκδήλωσης. Μοναδική στιγμή πραγματικού δογματισμού, διότι είναι έξω από την ανθρώπινη αιτία, είναι το σημείο εκκίνησης. Είναι η αρχή που ο Γνωστικισμός δέχεται σύμφωνα με την κατά Ιωάννη έκφραση: «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος».

Η Γνωστική Εκκλησία βεβαιώνει με απόλυτη προτεραιότητα ότι το αυθεντικό Θείο Μυστήριο εκδηλώνεται με την γνώση της πραγματικότητας του ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ του ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ, δηλαδή του Αγίου Πνεύματος.

Η δύναμη που κατέρχεται από τα αδιαπέραστα άγνωστα ύψη για να βαπτίσει με πυρ τη διάνοια και τη συνείδηση του αναζητητή, αφυπνίζοντας τη ΖΩΗ σε καθένα που είναι έτοιμος να αφυπνισθεί. Ιδιαίτερα βασικό στοιχείο για την ζωή της Γνωστικής Κοινότητας είναι η Λειτουργία της οποίας η αναγκαιότητα είναι καθορισμένη για τον χαρακτηρισμό της ως Εκκλησίας καθορισμένης και αποδεκτής με την έννοια που παρουσιάσθηκε στο κείμενο αυτό.

Περί της Λειτουργίας.

Το βασικό χαρακτηριστικό της Γνωστικής Εκκλησίας πρέπει να αναζητηθεί στην εσωτερική πραγμάτωση που επιτυγχάνεται προσωπικά. Η στιγμή της μέγιστης αποδοτικότητας της συναθροισμένης σε προσευχή και διαλογισμό «Εκκλησίας» πραγματοποιείται μέσω μίας καθορισμένης νοοτροπίας που ευνοείται αν όχι προκαλείται από μία Λειτουργική πράξη ή καλύτερα από μία στιγμή μαγική που διαδραματίζεται κατά την διάρκεια της εκτέλεσης της Λειτουργίας. Εκεί μορφοποιείται μία ατμόσφαιρα ευνοϊκή για την ανύψωση των συνειδήσεων προς τα ανώτερα και

αόρατα πεδία ύπαρξης. Και αυτό είναι κάτι το ιδιαίτερο για τη ζωή της «Εκκλησίας».

Οι ενέργειες που προκαλούνται από την Συνέλευση σε προσευχή κατευθύνονται προς το Εγρηγορός της Κοινότητας. Τα ίδια θα μπορούσαν να ειπωθούν και για το Ισλάμ με την προσευχή της Παρασκευής, τον Βουδδισμό με τις αδιάκοπες απαγγελίες με ροζάριο από τους μοναχούς, τους Εβραίους με τις προσευχές στην Συναγωγή και κυρίως με την μαντρική απόκρυφη αξία της Εβραϊκής γλώσσας, και ο Ινδουϊσμός με τους σιωπηρούς διαλογισμούς και την Γιόγκα.

Η Λειτουργία όμως, για να είναι πλήρως και ενσυνείδητα επιτυχής έχει ανάγκη ενός ελάχιστου εγκλιματισμού που είναι απαραίτητος για την υλική εκδήλωση των προκαλούμενων αποτελεσμάτων από τις σχετικές προς αυτό πράξεις.

Κυρίως όμως έχει ανάγκη από το πρόσωπο το οποίο είναι επιφορτισμένο να αναπτύξει και να εκτελέσει τα καθήκοντα του διαμεσολαβητή και συνδέσμου μεταξύ του φυσικού πεδίου στο οποίο λειτουργεί και των λεπτών απόκρυφων πεδίων προς τα οποία είναι προσανατολισμένη η αναπτυσσόμενη ενέργεια κατά την διάρκεια εκτέλεσης του Τύπου (Rite). Τα μέσα για την πραγματοποίηση αυτού είναι ο ΝΑΟΣ (ακόμη και πρόχειρος και σεμνός) και ο ΙΕΡΕΥΣ.

Και τα δύο είναι πόλοι αντίθετης φύσης (αναλογικά όπως οι δύο στήλες του Ναού του Σολομώντα) καθιερωμένοι σύμφωνα με την Παράδοση, συνιστώντες τα αδιαχώριστα απαραίτητα στοιχεία για την πραγματοποίηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων της Λειτουργικής πράξης.

Ο ΝΑΟΣ, ως στοιχείο δεκτικό και θηλυκή μήτρα στους κόλπους του οποίου πραγματοποιείται το Έργο. Ο ΙΕΡΕΥΣ ως στοιχείο αρσενικής ισχύος διανεμητής και αγωγός της φαλλικής φυσι-

κής ενέργειας, στον οποίο έχουν μεταβιβασθεί οι απαραίτητες ισχύεις για τον καθαγιασμό⁴⁰.

Δεν είναι δυνατή η εξέταση των Λειτουργικών πράξεων χωρίς μία συζήτηση πάνω στην ιερότητα ορισμένων στιγμών αυτών των πράξεων. Από αυτήν την ιερότητα γεννήθηκαν τα Ιερά Μυστήρια που χαρακτηρίζουν, με την δογματική τους ύπαρξη, την διδασκαλία ορισμένων Χριστιανικών Εκκλησιών.

Η ιερότητα του Γνωστικισμού δεν μπορεί να απομακρυνθεί από την υπόθεση της ζωοποίησης/ζωογόνησης των στοιχείων (πρανοποίηση⁴¹ στον Ινδουισμό) και τη χρήση των μαντρικών τύπων που ενεργούν για να διευκολύνουν το άτομο στην λήψη της ζωοποίησης που προκαλείται εκ της Λειτουργίας και των οποίων η ισχύς είναι μεταβιβασμένη στον Ιερέα ως κατάλληλα ενδεδειγμένο.

Θεωρούμε επομένως ότι μία λογική διαδοχή των λειτουργικών Ιερουργικών πράξεων μπορεί να είναι η εξής:

- ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΔΙΑ ΤΟΥ ΥΔΑΤΟΣ. Με ζωοποιημένο ύδωρ σύμφωνα με την Εσσαϊκή Παράδοση.

---

⁴⁰ Στην Ροδοσταυρική Εκκλησία Αρχαίου και Γνωστικού Τύπου μπορούν να χειροτονηθούν και Ιέρειες. Και στην περίπτωση αυτή (της Ιέρειας) ισχύει το γεγονός ότι ο Ναός είναι το δεκτικό-θηλυκό στοιχείο και ο/η Ιερέας/εια το αρσενικό στοιχείο. Η Γυναίκα Ιέρεια δεν αναλαμβάνει κάποιο χαρακτηριστικό που δεν κατέχει καθότι «αναγνωρίζει» στην ύπαρξή της το τμήμα που της λείπει και το οποίο της ανήκει στο θείο επίπεδο, αναγνωρίζοντάς το στο ανδρικό μέρος του κόσμου. Είναι κάτι παρόμοιο με τον άνδρα Ιερέα ο οποίος βρίσκει και αναγνωρίζει το θηλυκό του μέρος όταν σηκώνει τα χέρια του ψηλά σε σχήμα κυπέλου υποδοχέα το οποίο είναι καθαρά σύμβολο θηλυκό. Το σημαντικό είναι ότι κατά την κρίσιμη μαγική και ανέγγιχτη στιγμή εκτέλεσης του Τύπου ευχαριστίας, ο Ιερέας και η Ιέρεια δεν λειτουργούν ως είδος αλλά ως μοναδική και οντολογική θεότητα. Ο Μελχισεδέκ, ο Βασιλιάς της Σαλήμ, ο πρωταρχικός μας Ιερέας δεν είχε φύλο, ακριβώς όπως ο πρώτος Αδάμ.

⁴¹ Ζωτική δύναμη, που εξουσιοδοτεί την ύπαρξή μας

• ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ή CONSOLAMENTUM. Σύμφωνα με την Παράδοση των «Καθαρών»⁴² ως επικύρωση της εισαγωγής του ατόμου στην ΓΝΩΣΗ εκ της οποίας προκύπτει η νόμιμη χρήση της ιδιότητας του Γνωστικού.

• ΑΔΕΛΦΙΚΗ «ΑΓΑΠΗ» ή ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ. Προς χρήση από τον Πρεσβύτερο (Ιερέα) στις προβλεπόμενες ευκαιρίες που είναι έγκυρες από την Σύνοδο των Επισκόπων, σύμφωνα με το Τυπικό των «Καθαρών», με τις προσαρμογές που οφείλονται σε ιδιαίτερες περιστάσεις, αλλά πάντοτε ουσιαστικά συνιστώμενες από τρεις παράγοντες:

1) Επικλήσεις και διαλογισμοί προπαρασκευαστικοί και διδακτικοί.

2) Μυστικός Δείπνος με άζυμο ψωμί και όχι ζυμωμένο/ξινισμένο κρασί κατά τον εορτασμό της Χριστικής Θυσίας διατηρημένης στην Αιωνιότητα στην εργασία της Φύσης και της Ανθρωπότητας στη Φύση.

3) Ευχαριστήριες Προσευχές.

✓ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ: Σύμφωνα με τα Παραδοσιακά Τυπικά της Αρχαίας Εκκλησίας της Αντιόχειας προσανατολισμένα εν καιρώ προς τις εσωτερικές αρχές του Γνωστικισμού.

✓ ΙΕΡΕΣ ΤΑΞΕΙΣ (Ελάσσονες και Μείζονες): Απονέμονται σύμφωνα με την τάξη του Μελχισεδέκ, με ιεροπρέπεια σε όποιον επιθυμεί, αποδεικνυόμενος άξιος και αφού αναγνωρισθεί ικανός από την Σύνοδο των Επισκόπων για να αφοσιωθεί στην Υπηρεσία της «Εκκλησίας» πρώτα σε επίπεδο Διακόνου και μετά από δίκαιη ωρίμανση, σε Πρεσβυτεριακό επίπεδο.

---

⁴² «Καθαροί» ή «Αλβιγηνοί» ήταν το όνομα που δόθηκε σε μια θρησκευτική σέκτα με Χριστιανικές ρίζες, η οποία βασίσθηκε σε στοιχεία Γνωστικισμού. Εμφανίστηκαν αρχικά κοντά στην Τουλούζ και εικάζεται ότι ήταν φυσική συνέχεια των Παυλικιανών της Αρμενίας και των Βογόμιλων της Βουλγαρίας, όπως επίσης φαίνεται ότι επηρεάστηκαν και από τον Μανιχαϊσμό.

ΜΕΤΑΛΗΨΗ: Να μεταδώσει, σε ολοκλήρωση και συμπλήρωση του Consolamentum, ενόψει της μετάβασης σε άλλη εμπειρία ζωής, δια μέσου του παραδοσιακού χαρισματικού χρίσματος.

Περί της βέβηλης δράσης στην Γνωστική Εκκλησία.

Η φιλοδοξία της ΑΛΗΘΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΘΕΝΤΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ (κατά Ιωάννη 8,32⁴³) οφείλει να είναι η κατεύθυνση του ανθρώπου στη γήϊνη ζωή του Γνωστικού, είτε στις οδούς της προσωπικής ανάπτυξης είτε για τις αρχές που θα διέπουν την κοινωνική συμβίωση. Απαραίτητες αρχές για έναν Γνωστικό οφείλουν να είναι Η ΑΝΟΧΗ, Η ΕΠΙΕΙΚΕΙΑ και Η ΓΛΥΚΥΤΗΤΑ για την διασπορά και την διάδοση των αξιών του ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ, πάντοτε δε έξω και μακριά από οποιαδήποτε βία ή καταναγκασμό.

Η απόλυτη πίστη στη Θεία Δικαιοσύνη ως κανονιστική της κοσμικής ζωής και η βεβαιότητα ότι ο Υπέρτατος Νόμος που ρυθμίζει την ισορροπία των φυσικών εκδηλώσεων στην αλληλουχία αιτίων και αποτελεσμάτων λειτουργεί ακόμη και στα γεγονότα της ανθρώπινης συμβίωσης, οφείλουν να συγκροτούν την πλέον αποτελεσματική δύναμη και την αιτία για την ελαχιστοποίηση στην ψυχή του ειλικρινούς Γνωστικού κάθε πάθους και κάθε κατώτερου συναισθηματισμού που είναι βασικά στοιχεία αταξίας και ανισορροπίας.

Δημιουργός Ιαλδαβαώθ ή Jaldabaoth

Από την λατινογενή ονομασία «Demiurgo». Αυτόν τον όρο θα τον συναντήσουμε αρκετές φορές γενικά στην Γνωστική Φιλολογία, και δεν αναφέρεται στον Θεό αλλά στον Ιαλδαβαώθ επικεφαλής των Αρχόντων κυβερνητών του φυσικού κόσμου. Για τους ξένους η διαφορά στην έννοια αυτού του όρου είναι πιο σαφής, διότι τον αποκαλούν Demiurgo. Στην Ελληνική γλώσσα, επειδή η

---

⁴³ «θα γνωρίσετε την αλήθεια, και η αλήθεια θα σας ελευθερώσει»

ίδια λέξη παραπέμπει στο Θεό, οφείλουμε να κάνουμε τις απαραίτητες διευκρινήσεις.

Είναι ο δημιουργός αυτού του υλικού, ατελούς και ψευδευαισθητικού κόσμου, ως ατελής εικόνα του Θεού, ο οποίος κόσμος είναι ο κλωβός στον οποίο η ψυχή μας είναι φυλακισμένη. Τιτλοφορείται Ιαλδαβαάθ και νοείται ως κακός. Στην Γνωστική ορολογία διαφοροποιείται από τον αληθινό και αγαθό Θεό ο οποίος αποκαλείται Προπάτωρ. Το όνομά του σημαίνει Υιός του Χάους, *yalda bahut*.

Άρχοντες.

Ο αληθινός και αγαθός Θεός (Προπάτωρ) απέκτησε θεϊκούς απογόνους (οι οποίοι αποκαλούνταν «Αιώνες»), διαδοχικές εκπορεύσεις του στο πλαίσιο μίας μεταφυσικής ιεραρχίας οι οποίες κατά ζεύγη, παρήγαγαν δικούς τους απογόνους. Μία καταστροφή έλαβε χώρα στη θεϊκή επικράτεια όταν ένας κατώτατος Αιώνας ξέπεσε και αποχωρίστηκε από τους υπολοίπους, ενώ ταυτόχρονα απέκτησε έναν δικό του θεϊκό απόγονο.

Αυτός ο απόγονος, όντας γεννημένος έξω από τη θεϊκή επικράτεια, ήταν Κακός, πλανημένος, και σε συνεργασία με τους δικούς του θεϊκούς απογόνους (οι οποίοι τότε ήρθαν σε ύπαρξη), τους «Άρχοντες», δημιούργησε τον υλικό κόσμο, το κατώτατο στην ιεραρχία μεταφυσικό επίπεδο, ως τόπο φυλάκισης για την έκπτωτη Σοφία. Με αυτό τον τρόπο έγινε γνωστός ως ο «Δημιουργός» ή Ιαλδαβαάθ. Ο Δημιουργός αυτός βρισκόταν επικεφαλής των Αρχόντων, κυβερνητών του φυσικού κόσμου.

Τα ανθρώπινα σώματα, αν και περιέχουν το κακό στην ύλη τους, περιείχαν επίσης και έναν θείο σπινθήρα ή πνεύμα που προερχόταν από την Πηγή, τη θεϊκή πηγή εκπόρευσης όλων των πραγμάτων. Η Γνώση είναι εκείνη που σύμφωνα με τις αντιλήψεις των γνωστικών βοηθά τον θείο σπινθήρα να επιστρέψει στην πηγή από την οποία προήλθε.

Πλήρωμα

Το Πλήρωμα, (σύμφωνα με τον Βαλεντίνο) αποτελείται από τον Πρώτο Πατέρα και τους 30 Αιώνες που απορρέουν από Αυτόν. Η Προαρχή περιέχει εν ισχύ τα τέσσερα χαρακτηριστικά που είναι οι 4 πρώτοι Αιώνες.

Αυτοί εκδηλώνονται στη δεύτερη τετράδα της Ουράνιας Ογδοάδας και από αυτήν την τελευταία απορρέουν όλοι οι άλλοι κάτοικοι του Πληρώματος.

Το Πλήρωμα επομένως είναι ουσιαστικά το Ον που αντιτίθεται στο Κενό και κατέρχεται προς αυτό κατά διαταγή του Πρώτου Πατρός.

Αντικείμενο των Γνωστικών είναι να εδραιώσουν μία σχέση με αυτό το πεδίο συνείδησης, με το Πλήρωμα που είναι πρώτη και τελική πηγή κάθε ισχύος (θεωρούμενης με την Γνωστική έννοια).

Αιώνες

Τα ενδιάμεσα πνευματικά όντα, που γεφυρώνουν το χάσμα μεταξύ Θεού και ανθρώπου. Αιώνιες υπάρξεις πέρα από το χώρο και το χρόνο. Αναγράφεται με “Α” κεφαλαίο (Αιών) (στα ξενόγλωσσα κείμενα αναγράφεται και Eones) για να ξεχωρίζει από τη λέξη με τη χρονική έννοια. Είναι το όνομα που επιλέχτηκε, για να μεταφέρει την ιδέα του Υπέρτατου Όντος, της αρχικής Πηγής και του τελικού Προορισμού κάθε Δημιουργίας. Η λέξη ΑΙΩΝ ή Eon προέρχεται από το αρχαίο ελληνικό «ΩΝ», το οποίο, με την προσθήκη του γράμματος «Ε», σημαίνει «Ο Υπάρχων αφ’ Εαυτού και δι’ Εαυτού», δηλαδή Αυτός που υπήρχε, υπάρχει και θα υπάρχει αιωνίως και απείρως. «Αιώνες» είναι οι δημιουργικές δυνάμεις της Προαρχής. Είναι οι εξισορορητικές ισχείς που απορρέουν από τον Προπάτορα. Είναι το αντίστοιχο των Σεφιρώθ της Καμπαλά και των Amesha Spenta (τάξη θεϊκών πνευμάτων) της «Αβέστα» που συνέγραψαν οι 3 Μάγοι που προσκύνησαν τον Χριστό. Amesha Spenta είναι ενσαρκώσεις αφηρημένων ιδιοτήτων του Ahura Mazda, όπως η «Καλή Νους» (Vohu Manah) και η

«Αλήθεια» (Asha Vahishta), μέσω των οποίων οι πιστοί επικοινωνούν με τον θεό και καλλιεργούν τις δικές τους αρετές.

Οι Αιώνες είναι οι Αριθμοί του Πυθαγόρα και οι Ιδέες του Πλάτωνα. (Αυτό είχε κατανοήσει ακόμη και ένας από τους πιο υπερήφανους αντίπαλους του Γνωστικισμού, ο Λατίνος Επίσκοπος Ιππόλυτος⁴⁴, ο οποίος αποκαλεί τους Γνωστικούς «μαθητές του Πλάτωνα και του Πυθαγόρα που ακολουθώντας τις οδηγίες τους έθεσαν την Αριθμητική Επιστήμη ως βασική αρχή της διδασκαλίας τους»). Πρόκειται για «Αιωνιότητες». Είναι οι Κύκλοι που δημιουργούνται γύρω από κεντρικά σημεία των εξατομικεύσεων του Απολύτου προκειμένου να λάβουν την ανώτερη επιρροή αδιάκοπα και με τον ίδιο τρόπο και να τη μεταδίδουν σύμφωνα με την ίδια αρμονική νόρμα, στους κάτω κόσμους.

Ογδοάδα

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΣΥΜΠΛΗΝ που βρίσκεται στην περιοχή του Μέσου μεταξύ Ιδανικού ή Θείου Σύμπαντος και του Αισθητού Κόσμου.

Εβδομάδα

Ο Κόσμος της Ψυχής, ο οποίος λέγεται και Εβδομάδα, επειδή αποτελείται από επτά αδιαφανείς σφαίρες.

Αμπράξας

Είναι η ένωση των τριών κόσμων:

✓ Η Ογδοάδα (ο Θεϊός κόσμος που κυβερνάται από τον Υπέρτατο Άρχοντα),

---

⁴⁴ Ο Ιππόλυτος Ρώμης γεννήθηκε περί το 170 μ.Χ. και ήταν ελληνικής καταγωγής. Είναι άγιος της Ορθόδοξης και της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Ήταν ο τελευταίος ελληνομαθής και ελληνόφωνος χριστιανός συγγραφέας της Ρώμης. Μαζί με τους Κλήμη, Ωριγένη, Ειρηναίο ήταν από τους πολέμιους του Γνωστικισμού.

✓ Η Εβδομάδα (ο ενδιάμεσος κόσμος που κυβερνάται από τον δεύτερο Άρχοντα), και

✓ Η Ύλη η σκοτεινή περιοχή όπου κυβερνά το χάος).

Αμπράξας είναι μία φθίνουσα σειρά 365 κόσμων ή ουρανών (Ο αριθμός 365 προκύπτει από το άθροισμα των αριθμητικών αξιών της λέξης «Αμπράξας» στα Ελληνικά.

Ερευνώντας την προέλευση του ονόματος «Αμπράξας», βρίσκουμε ότι ο Βασιλείδης το χρησιμοποιούσε για να περιγράψει την ανώτερη θεότητα ανάμεσα στις επτά αρχές, που ήταν προικισμένη με 365 αρετές, συμβολικά και σύμφωνα με την ελληνική αρίθμηση. Το άθροισμα των αριθμητικών αξιών που αποδίδονται σε κάθε γράμμα της λέξης Abraxas σχηματίζει ένα σύνολο 365 που αντιστοιχεί στις 365 μέρες του ηλιακού έτους, ή με αυτό που ισοδυναμεί με έναν κύκλο «θεικής δράσης», το σύνολο των 365 διαδοχικών εκδηλώσεων που αποδίδονται στο Θεό μέσα σε έτος. A=1, B=2, R=100, A=1, X=60, A=1, S=200. Σύνολο 365.

Από τη στιγμή που αναφερόμαστε στις 365 ημέρες του ηλιακού έτους, αυτό αφορά έναν κύκλο ζωής, ανάπτυξης, θανάτου, επαναγέννησης στον οποίο εκτυλίσσεται η θεική επιρροή.

Από αυτόν κύκλο ο Γνωστικός πρέπει να απαλλαγεί.

Βάρβελω ή Βαρβήλω

Οι Βαρβηλογνωστικοί (μία από τις Γνωστικές σχέτες) πιστεύουν μία συγκεκριμένη Βάρβελω που ζει, όπως λένε, στον όγδοο ουρανό και ότι προέρχεται από τον Πατέρα. Αυτή είναι μητέρα του Ιαλδαβαώθ, σύμφωνα με άλλους η μητέρα του Σαβαώθ⁴⁵.

---

⁴⁵ Σύμφωνα με το βιβλίο «ΠΙΣΤΙΣ-ΣΟΦΙΑ» ο Μεγάλος Σαβαώθ είναι υιός του ΙΑΩ, και ο Ιησούς, ως υιός του Σαβαώθ, είναι υιός του Υιού. Στη θέση του Σαβαώθ αναφέρεται μερικές φορές ο Σηθ και άλλοτε ο Χριστός. Έτσι η διπλή υπόσταση Ιησούς-Χριστός είναι οι Δίδυμοι Σωτήρες. Ο ένας σώζει τους ανθρώπους και ο άλλος αποκαθιστά τον κόσμο των ανώτερων αιώνων. Παρόμοια για τον κόσμο των ανθρώπων ο Ιησούς και ο Ιάκωβος ήταν για τους Γνωστικούς Δίδυμοι Σωτήρες. Έλεγαν ότι ο Ιάκωβος ονομαζόταν αδελφόθεος και δίδυμος όχι

Από τη δράση της Βάρβελω, εκκινεί η πίστη των Βαρβηλογνωστικών βάσει του ότι, για να απελευθερωθούμε από την τυραννία του Πρίγκηπα αυτού του κόσμου, του ταυτοποιημένου ως Ιαλδαβαώθ ή Σαβαώθ, οι πιστοί οφείλουν να απελευθερωθούν από το γενεσιουργό σπέρμα για να το επιστρέψουν στην Βάρβελω μέχρις ότου αυτή επανακατακτήσει τη χαμένη δύναμη.

Σύμφωνα με το «ΠΙΣΤΙΣ-ΣΟΦΙΑ», (ένα σημαντικό Γνωστικό κείμενο) πρόκειται για την πρώτη από τις τρεις δυνάμεις του άρατου Προπάτορα ή θηλυκή του όψη. Είναι η Μητέρα των εικοσιτεσσάρων εκπορεύσεων, μία από τις οποίες είναι η ΠΙΣΤΙΣ-ΣΟΦΙΑ. Ο Ιησούς, σύμφωνα με το «ΠΙΣΤΙΣ-ΣΟΦΙΑ», εμφύτευσε στην μητέρα του τη δύναμη που έλαβε από την Βάρβελω. Σύμφωνα με τον Ιησού, η ερμηνεία του «κατ'εικόνα και ομοίωση» έχει ως εξής: «Εικόνα» είναι η χοϊκή ουσία της μητέρας του κόσμου, η Βάρβελω που αντιστοιχεί στο Άγιο Πνεύμα. Από την Βάρβελω η ΑΛΗΘΕΙΑ εκπορεύθηκε και παρεπιδήμησε στην Παναγία.

«Ομοίωση» είναι η ανθρώπινη ψυχή που προέρχεται από τον Υιό, τον εκ δεξιών του Πατρός.

Σύμφωνα με τα «Γνωστικά Ευαγγέλια» οι Σηθιανοί Γνωστικοί έλεγαν ότι «όταν ο Ιαλδαβαώθ, υπερόπτης στο πνεύμα, καυχήθηκε ότι ήταν ανώτερος από όσους εξουσίαζε και εξήγησε: “Είμαι πατέρας και Θεός και πάνω από εμένα άλλος δεν υπάρχει”, η μητέρα του, ακούγοντας τα λόγια αυτά φώναξε θυμωμένη: “Μην ψεύδεσαι Ιαλδαβαώθ, διότι ο πατέρας όλων, ο αρχέγονος Άνθρω-

---

γιατί ήταν αδελφός του Ιησού αλλά επειδή ήταν ο μυστικός διάδοχός του στη σωτηρία. Για τους Γνωστικούς ο Sabaoth είναι ο Θεός των μαχών και είναι θετικής ποιότητας σε αντίθεση με τον Yadalbaoth που είναι σχεδόν πάντα (αλλά όχι πάντα) αρνητικός και άγριος Θεός. Σε όλες τις περιπτώσεις όλα αυτά τα ονόματα παραπέμπονται πάντα σε έναν ΘΕΟ της βιβλικής μορφής και ποτέ στον αρχικό προωθητή στην προέλευση του Καλού. Σίγουρα είναι πάντα ονόματα που δεν πρέπει να επικαλούνται, αλλά να έχουν σεβασμό και φόβο.

πος είναι πάνω από σένα. Το ίδιο και ο Άνθρωπος ο Υιός του Ανθρώπου»».

Γιαυτόν τον λόγο ο Σωτήρας αποκαλείται «Υιός του Ανθρώπου».

Σοφία Αχαμώθ

Η ΣΟΦΙΑ είναι η Γνώση που κατέρχεται. Μία από τις μορφές που λαμβάνει κατερχόμενη είναι και η Σοφία Αχαμώθ. Η Σοφία Αχαμώθ δημιούργησε μαζί με τον Πληρωματικό Λυτρωτή το πνευματικό σπέρμα το οποίο ο Ιησούς (ενσάρκωση του Χριστού) έλαβε κατόπιν με το βάπτισμα στις όχθες του Ιορδάνη. Από εκείνη την πρώτη ένωση προέκυψαν και τα πνευματικά σπέρματα τα οποία έχοντας ξεπεράσει διά της ελεύσεως του Λυτρωτή τις γήινες συνθήκες, ανέμεναν την πλήρη πραγματοποίηση της λύτρωσης η οποία ακριβώς θα επέλθει με τους εσχατολογικούς γάμους, όταν η μορφή ή θείο σπέρμα που κατοικεί στα σώματα θα ενωθεί με τον οικείο Άγγελο.

Ο Ιησούς, ο νέος άνθρωπος, γεννήθηκε από το Άγιο Πνεύμα, δηλαδή από τη Σοφία και τον Δημιουργό αλλά, ενώ ο Δημιουργός του έδωσε σώμα, την ουσία την έδωσε η Κυρία μας, το Άγιο Πνεύμα, δηλαδή η Σοφία Αχαμώθ.

Όταν όλο το διασκορπισμένο σπέρμα στα γήινα σφυρήλατα από τον Δημιουργό σώματα θα έχει προσεγγίσει την τελειότητα, η Μητέρα τους Σοφία Αχαμώθ θα μεταφερθεί από τον τόπο της ενδιάμεσης περιοχής, το Όριο, όπου βρίσκεται τώρα μετά την αποστασία, και θα επανεισέλθει στο Πλήρωμα για να ενωθεί με τον Λυτρωτή τον γεννημένο από όλους τους Αιώνες. Τότε στο Πλήρωμα θα έχει επανεδραιωθεί πλήρης ισορροπία όπως ήταν από την απαρχή. Εδώ η Σοφία είναι η Νύμφη και το Άγιο Πνεύμα είναι ο Νυμφίος, η δε γαμήλια αίθουσα είναι όλο το Πλήρωμα. Τότε όλοι οι πνευματικοί, χωρίς πλέον να κωλύονται, θα εισέλθουν στο Πλήρωμα και θα δοθούν προς γάμον στους Αγγέλους του Λυτρωτή. Στον μύθο έχει σκιασθεί το γεγονός ότι το πνευματικό

σπέρμα έχει ανάγκη μίας δοκιμασίας ωρίμανσης και τελειοποίησης και ότι αυτή η δοκιμασία θα πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια και διαμέσου της παραμονής στον κόσμο της εκδήλωσης.

Ανθρωποειδές και Ψυχόλον

Μεταξύ των ζώων – και για να είμαστε πιο ακριβείς, θεωρούμε τα ζώα ένα σύστημα ψυχών ενωμένο σε ένα σαρκικό σώμα ή σαρκόσωμα – ένα ήταν πιο πολύπλοκο από τα άλλα και με ψυχική ικανότητα και σαρκοσωματική ανάπτυξη ανώτερη από όλα. Αυτό το ζώο ήταν δίποδο και αμφιδέξιο και στην εξωτερική του εμφάνιση έμοιαζε εντελώς με τον άνθρωπο. Γιαυτό η Γνωστική Διδασκαλία του έδωσε όνομα «Ανθρωποειδές», «Πρόδρομο», «Hom-ζώο» κλπ. Το Ανθρωποειδές ήταν το μέγιστο προϊόν της προσπάθειας του Δημιουργού Ιαλδαβαώθ, του Γήϊνου Άρχοντα, δηλαδή των δομικών δραστηριοτήτων των δρώντων Δυνάμεων του κόσμου μας. Από την απαρχή ήταν ένα φάντασμα-αερικό, ένα αερόσωμα, δηλαδή ένα ψυχόλον επενδεδυμένο με ένα λεπτότατο και αερόμορφο σώμα, διαφανές και θαμπό. Και αυτό το ψυχόλον, αυτή η ψυχή, ήταν ένα σύνθετο σύστημα ψυχών διαφόρων τάξεων και διαφορετικής πηγής, αντιπροσωπεύον όλη την κλίμακα των ζωϊκών υπάρξεων των ζώντων επάνω στη Γη. Το «ψυχόλον» ήταν ένα σύνθετο σύστημα ψυχών διαφόρων τάξεων και διαφορετικής πηγής, αντιπροσωπεύον όλη την κλίμακα των ζωϊκών υπάρξεων των ζώντων επάνω στη Γη.

Πηγές:

1. Οι Γνωστικοί. Εκδόσεις Αρχέτυπο
2. Κείμενα & Τυπικά Γνωστικής Εκκλησίας
3. Αποστολική διαδοχή του Jules Doinei
4. Επιτομή Γνωστικής διδασκαλίας . Loris Carlesi
5. Γνωστικές Κοσμογονίες. Gastone Ventura
6. Τα Γνωστικά μυστικά των Ναασσηνών. Mark H. Gaffney
7. Η Εκκλησία του Παρακλήτου. Vincenso Soro
8. Πραγματεία αποκατάστασης του Ορθού Λόγου Π.Λ.

Τ Ε Λ Ο Σ

Άλλα κείμενα και άρθρα του συγγραφέα